

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା - ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ

ଉପଦେଷ୍ଟାମଣ୍ଡଳୀ

ଶ୍ରୀ ସହଦେବ ସାହୁ
ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ବାଇଁ
ଇଂ ପ୍ରଭାତ କୁମାର ନନ୍ଦ

ସମ୍ପାଦକା

ଅନସୂୟା ନନ୍ଦ

୬୬ ବର୍ଷ, ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟା

ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୧୭

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ--୧୨୦ ଟଙ୍କା

ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ-- ୧୫ ଟଙ୍କା

ଯୋଗାଯୋଗ

ତଳତେଲେଙ୍ଗା ବଜାର,

କଟକ-୭୫୩୦୦୯

ଦୂରଭାଷ : ୯୮୭୧୦୭୪୮୯୧,

୨୪୨୨୫୯୭, ୯୭୭୭୩୨୭୫୭୩

email :

nandaanasuya@hotmail.com

www.odisha publication.com

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ଲେଖକ --

ଶୁଭେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସିଂହ,
ସାଗର ସୌରଭ ମହାନ୍ତି, ଜଗବନ୍ଧୁ
ବେହେରା ।

ଗଳ୍ପ ଓ କାବ୍ୟ

ପୃଥିବୀରୁ ଦେବଲୋକ	ଡାକ୍ତର ରତ୍ନାକର ମଲ୍ଲିକ	୫
ଭାଲୁ ସହ ଭେଟାଭେଟି	ଡକ୍ଟର ତ୍ରିନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	୯
ନିଃଶବ୍ଦ ପରିବେଶବିତ୍	ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ବାଇଁ	୧୨
ଧୂପକାଠି	ସୁରେଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୧୫
ଯୋଗ୍ୟ ପିତାର ଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର	ନଟବର ସାହୁ	୧୮
ମହଙ୍ଗା ମନୋରଞ୍ଜନ	ବି. ନିରୁପମା	୨୦
ରାଜାଙ୍କ ରାଜା	ସୁଧାଂଶୁ ଦ୍ଵିବେଦୀ	୨୭
ଚିକି ଚଢ଼େଇର କମାଲ	ଚିକୁନ୍ ପଣ୍ଡା	୨୮
ବୁଦ୍ଧିମାନ ମୂଷାରାଜା	ଶାନ୍ତି ସାମଲ	୩୨
ଜନଶ୍ରୁତି-ଆମର ଡଗଡ଼ମାଳି	ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଲେଙ୍କା	୩୪
ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ଇସାରା	ନଗେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	୩୯
ବୁଢ଼ା ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଦାଢ଼ି ବଢ଼ିଚି	ଡ. ଶୁଭେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସିଂହ	୪୦
ଅତିଶୟ ଗର୍ବ ଓ ଆତ୍ମବତ୍ତିମା	ଜେନାମଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ	୫୦

କବିତା

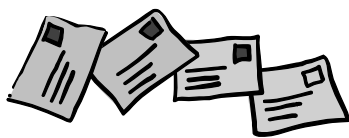
ହୋଲି ଖେଳ	କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ	୮
ବହିର ବାସ୍ନା	ଜୟନ୍ତକା	୧୧
ଆସ ହସିବା	ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ତ୍ରିପାଠୀ	୧୬
ମହାନଦୀର ବିଚାର	ନିମାଇଁ ଚରଣ ଦାସ	୧୭
ଚଢ଼େଇକୁ ଦେଲି ଉଡ଼େଇ	ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ପଟ୍ଟନାୟକ	୨୩
ନଈପଠା	ସୁକାନ୍ତ କୁମାର ସେଠୀ	୩୧
ଦୋଳ ଯାତରା	ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ଦଳେଇ	୩୮
ଦୋଷ ଦେଇ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ	ରବୀନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଚାନ୍ଦ	୪୪

ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନ

ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକା	ଡାକ୍ତର ନିମାଇଁ ଚରଣ ପରିଜା	୨୪
ମଜା ପାଠରୁ ଖୁସି ବାଣ୍ଟିବା	ରାସେଶ୍ଵର ମହାନ୍ତି	୨୯
ବୃକ୍ଷ ଦେବତା	କାଞ୍ଚିନବାଳା ମହାନ୍ତି	୪୨

ମନୋରଞ୍ଜନ

କ୍ରୀଡ଼ା କୁଇଜ	ପୂଜାରାଣୀ ମଲ୍ଲିକ	୧୧
ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା	ସହଦେବ ସାହୁ	୨୨
ସାଧାରଣଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା	ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଦାଶ	୨୬
ଭାବି ଦେଖନ୍ତୁ	ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ	୪୫
ଚିତ୍ର ଓ ମଞ୍ଚ	କାଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି	୪୮
ଶିକ୍ଷାଧାରା	----	୫୩

ଆମ ଚିଠି ମୁଣିରୁ

ଉତ୍ତରପଡ଼ା, ଅନୁଗୁଳରୁ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା-- ଏ ମାସ ସଂସାର ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ବେଶ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ହୋଇଛି । ଭିତରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲେଖା ମନକୁ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ ଯାଉଛି । ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ପତ୍ରିକା ।

ଓଡ଼ିଶା, ନୟାଗଡ଼ରୁ, ରାଜକିଶୋର ସାହୁ--

ସଂସାର ଭିତରେ ଘର କରିଥିଲେ
ପଥର ପଡ଼ିଲେ ସହି
'ସଂସାର' ଶବଦ- ଧନ୍ଦାଟି କରିଲେ
ମଗଜ ଦିଅଇ ଦହି ।

ସଂସାର ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ହେଉ-ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
ନିକଟରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଡେକାନାଲରୁ ସୁଶୀଳ କୁମାର ନନ୍ଦ-- ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲେଖା ସାରଗର୍ଭକ ଓ ଆକର୍ଷଣୀୟ । ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ସୁନାମୁଦ୍ରାଟିଏ । ଖାଲି ଶିଶୁ-କିଶୋର ନୁହନ୍ତି, ବଡ଼ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ପ୍ରଚୁର ଉପାଦାନ ଭରିରହିଛି ।

ଚମ୍ପୁଆ, କେନ୍ଦୁଝରରୁ ରାସେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତ-- ଚଳିତ ସଂଖ୍ୟାରେ ସୁନାମୁଦ୍ରା, ଅଧ୍ୟାବାକ୍ୟ ବି କାମରେ ଆସେ ଗଛ ଦୁଇଟି ଶିକ୍ଷଣୀୟ । ମାତ୍ର 'ଜହ୍ନ' କବିତା ପାଇଁ କବିଙ୍କୁ ମୋର ବିଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା । 'ମାନବଜାତି ହୁଏ ନିଷ୍ଠୁର' ଧ୍ୱଂସମୁଖୀ ସମାଜ ପାଇଁ ଏକ ସତର୍କ ଘଣ୍ଟି ।

ପୁଆଣିଆ, ଗନ୍ଧାରାଡ଼ିହି, ନୟାଗଡ଼ରୁ ରସାନନ୍ଦ ଘଡ଼େଇ--
ହେ ରାମ ହେ କୃଷ୍ଣ

ଧନ୍ୟ ତୁମର ସଂସାର
ଜ୍ଞାନ, ବିଜ୍ଞାନ, ସାହିତ୍ୟ
ଗଣିତର ଗନ୍ତାଘର ।
ସଭିଙ୍କୁ କିଣି ନେଉଛି
ଛୋଟ ପତ୍ରିକା
ପଢ଼ନ୍ତୁ ସର୍ବଦା ଏହା
ହେ ପାଠକ ପାଠିକା ।

ଅଭିନନ୍ଦନ

ଆମର ପ୍ରିୟ ଲେଖକ ତଥା ଶିଶୁସାହିତ୍ୟିକ ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ପୃଷ୍ଟିଙ୍କୁ 'ଡେଲିଜିବାଜା' ତରଫରୁ 'ଗନ୍ଧସମ୍ମାନ'ରେ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଛି ।

ତାଙ୍କର ଏ ଗୌରବ ଓ କୃତି 'ସଂସାର' ପରିବାରକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ କରିଛି । ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି ହେଉ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଲେଖକୀୟ ଜୀବନ ଜାଞ୍ଜଲ୍ୟମାନ ରହୁ- ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଏତକ ପ୍ରାର୍ଥନା ସହ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ।

--'ସଂସାର' ପରିବାର

ସଂସାରର ନିୟମାବଳୀ

- ୧ । ଟଙ୍କା (ଡାକ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ) ପଠାଇବାବେଳେ ଗ୍ରାହକ ନମ୍ବର ଓ ପିନ୍‌କୋଡ୍ ସହ ଠିକଣା ଲେଖିବାକୁ ବା ଫୋନ୍ ଦ୍ୱାରା ଜଣାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବ । କେତେକ ସମୟରେ ଟଙ୍କା ପଠାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିଚୟ ନ ପାଇବାରୁ ପତ୍ରିକା ପଠାଇବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରୁନାହିଁ ।
- ୨ । ବିଜ୍ଞାପନ ଓ ଏଜେନ୍ସି ପାଇଁ ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ୩ । ୧୦ ଖଣ୍ଡରୁ କମ୍ ପତ୍ରିକା ପାଇଁ ଏଜେନ୍ସି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ଏ ମାସ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟେ ଯୋଲାଶୁର ସେଣ୍ଟ ମେରୀ ଚର୍ଚ୍ଚର ଭିତରର ସାଜସଜ୍ଜାର ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ।

ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନ ବାରମ୍ବାର ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତେଣୁ ସେ ଭାବିଲେ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରି ଏଇ କଥା ପଚାରିବେ । “ନାରାୟଣ.....ନାରାୟଣ” ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ବୀଣା ବାଦନ କଲେ ଏବଂ ଚାଲିଲେ ସେ ସ୍ୱର୍ଗ ଆଡ଼କୁ ।

ବୈକୁଣ୍ଠପୁରରେ ପହଞ୍ଚି ଭଗବାନ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଦେବଙ୍କୁ ବିନମ୍ର ପ୍ରଣାମ କରି ବୀଣା ବାଦନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଦେବ ନାରଦଙ୍କ ଆଗମନ ବିଷୟରେ ପଚାରିଲେ । ନାରଦ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିନମ୍ର ଏବଂ ମଧୁର ଭାବରେ କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ! ଆପଣ ଏ ତିନିଭୁବନର ସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା !

ମୁଁ ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସିଛି । ପୃଥିବୀର ମଣିଷମାନେ ଦୁଃଖ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ନିବିଡ଼ କଷ୍ଟାଘାତ ଭିତରେ କିପରି ମରି ମରି ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ଅଭାବ, ଅନଚନର ସଂକଟ ଭିତରେ କାହାକୁ ଅନ୍ନ ମିଳୁନାହିଁ ତ, କାହାକୁ ବସ୍ତ୍ର । କିଏ ଘୋର ରୋଗବ୍ୟାଧିରେ ଅକାଳରେ ପ୍ରାଣ ହରାଉଛି ତ କିଏ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟର ଅନ୍ତିମ ସୋପାନରେ ଚିତ୍କାର କରୁଛି । ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ସ୍ୱର୍ଗର ଦେବତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଳକାପୁରୀଠାରୁ ନନ୍ଦନକାନନ, ଶିବପୁରୀଠାରୁ ଉର୍ବଶୀ, ମେନକା ଯାଏଁ ଦେବୋପମ ବିଳାସବ୍ୟସନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବାବେଳେ ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ କ’ଣ ଅଛି ? କେବଳ ଦୁଃଖ, ବ୍ୟାଧି, ଜରା, ମରଣ ଆଉ ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁର କାଳଚକ୍ର । ପାହାଡ଼ ଉପରେ ପାହାଡ଼, ମରୁଭୂମିର ଉତ୍ତପ୍ତ ବାଲୁକା । ଲୁହର କାଳିରେ କଲମ ଡୁବେଇ ଆପଣ କ’ଣ ଏଇଆ ଲେଖିଛନ୍ତି ଏମାନଙ୍କର କରୁଣ ଗାଥା ?

ଆଉ କେତେଦିନ ପ୍ରଭୁ ଦାରୁଣ ଦୁଃଖର ପଦାଘାତ ସହୁଥିବ ଏ ମଣିଷ— ଆଉ କେତେ ଦିନ ! ତାକୁ ମୁକ୍ତି ଦିଅ । ତାକୁ ଅମର କରିଦିଅ । ତାକୁ ଅମୃତ ଦିଅ !”

ଗୋଲକବିହାରୀ ବିଷ୍ଣୁଦେବ ମୃଦୁ ହସଟିଏ ହସିଲେ । କହିଲେ, “ବସ ! ତୁମେ ଯାହା କହିବାକୁ ଚାହଁଛ, ତାହା ମୁଁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରୁଛି । ମୃତ୍ୟୁକୁ ପ୍ରତାକ୍ଷା କରିଥିବା ମଣିଷ

ତାର ଦିବ୍ୟଦେହ ତ୍ୟାଗ କରି ଏ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଫେରିଆସେ । ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏଠାରେ ତାର ପାପପୁଣ୍ୟର ବିଚାର ହୁଏ । କାହାକୁ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ମିଳେ ତ କାହାକୁ ନରକ । ଏଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା କେଉଁ ଅନାଦି କାଳରୁ ଚାଲି ଆସିଛି ।”

ନାରଦ କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ ! ମୁଁ ଏ ଆଦିମ ଅକ୍ଷକାରର ତୋରଣ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ଆଉ ନବଯୁଗର ନୂତନ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଆବାହନ କରିବାକୁ ଚାହଁଛି । ସ୍ୱର୍ଗର ସଂଚିତ ଥିବା ଆନନ୍ଦ, ପ୍ରେମ ଆଉ ଅମୃତକୁ ମୁଁ ବାଣ୍ଟିଦେବାକୁ ଚାହେଁ ପୃଥିବୀର ମଣିଷମାନଙ୍କ ଭିତରେ ।

ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଦେବ କହିଲେ, “ବାଃ— ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ବିଚାର । ତୁମ ବିଚାରକ୍ରାନ୍ତି ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱର୍ଗର ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଦେବ । କେବଳ ଦେବତାମାନେ ଯେ ଅମର ହେବେ ତାହା ନୁହେଁ, ତା’ ସହିତ ଅମର ହେବେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଜଗତ । ତୁମ ବିଚାରବୋଧ ଆଗରେ ସମସ୍ତ ଦେବଲୋକ ମଥାନତ କରିବ । ତେବେ ଯାଅ ବସ ଯାଅ, ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପୃଥିବୀକୁ ଯାଅ । ଯାହାକୁ ପାଇବ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଅଥବା ମନୁଷ୍ୟକୁ ନିଜ ସାଥୀରେ ନେଇ ଆସ ।”

ନାରଦ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତରେ କହିଉଠିଲେ, “ବିଷ୍ଣୁଦେବଙ୍କର ଜୟ ହୋ, ଜୟ ହୋ ।”

ନାରଦ ମୁନି ବୀଣାବାଦନ କରି ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ । ଦେଖିଲେ ଭିକାରିଟିଏ ଚିତାତିଳକ ହୋଇ ଭିକ୍ଷା ମାଗିବାକୁ ଯାଉଛି । ପଛରୁ ଡାକଦେଲେ ନାରଦ, “ହେ ଭିକାରି ଟିକେ ଶୁଣ !” ଭିକାରି ଅଟକିଗଲା । ଦେଖିଲା କେହି ଜଣେ ସାଧୁବାବା ଡାକଛନ୍ତି ।

ନାରଦ ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ହସ ହସ ମୁହଁରେ କହିଲେ, “କ’ଣ ମତେ ଚିହ୍ନିପାରୁଛ ?” ସେ କହିଲା, “ନା, ଆପଣ କିଏ ?”

“ମୁଁ ନାରଦ ମୁନି । ଦେବଲୋକରୁ ଆସିଛି ।”
ଭିକାରି ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ନାରଦ ତାକୁ ଡଳୁ
ଉଠାଇ କହିଲେ, “ବନ୍ଧୁ! ଉଠ । ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଆଜି ତୁମ
ପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନାଚାର ଆଣିଛି ।”

“ତୁମେ ଏ କଥା ଜାଣିଛ ଯେ ପ୍ରାଣୀର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେ ନିଜର ଦେହ ଛାଡ଼ି ପବନ ରୂପରେ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଯାଏ । ସେଠାରେ ତାର ପାପପୁଣ୍ୟର ବିଚାର ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆସିଛି ତୁମକୁ ସ୍ଵଦେହରେ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ନେଇଯିବା ପାଇଁ । ସ୍ଵର୍ଗରେ ସମସ୍ତ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି, ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । କ’ଣ ମୋ ସହିତ ଯିବା ପାଇଁ ରାଜି ତ ?”

ଭିକାରି ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହୋଇ ଉତ୍ତରଦେଲା, “ପ୍ରଭୁ!
ମୋର ଯିବା ପାଇଁ ଜହ୍ନା ଅଛି; କିନ୍ତୁ ପାଦ ମୋର
ଅଟକିଯାଉଛି । ଏଇଥିପାଇଁ ଯେ ମୁଁ ଅତି ଗରିବ
ଭିକାରୀ । ମୋର ଦୁଇଟି କନ୍ୟା ବିବାହ କରିନାହାନ୍ତି ।
ମହାଜନଙ୍କ ଠାରୁ ଟଙ୍କା କରଜ ଆଣିଛି । ଘୋର
ଅଭାବ, ଅନଟନ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିଛି । ଭିକ୍ଷା ମାଗି
ଯାହା ପାଏ, ସେଥିରେ ସଂସାର ଚଳାଏ । ମୁଁ ଯଦି
ଆପଣଙ୍କ ସହ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯିବି, ଏ ସଂସାରକୁ କିଏ
ଚଳାଇବ ? ଆପଣ ବିଚାର କରନ୍ତୁ । ପ୍ରତିଦିନ
ସଂଧ୍ୟାରେ ଘରକୁ ଫେରି ସେମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ ଆହାର
ଦିଏ । ଖୁସି ହୁଏ । ରାମନାମ ହିଁ ମୋର ଭରସା ।
ସେଇଥିପାଇଁ ତଳସୀ ଦାସ କହନ୍ତି—

“ସୋଇ ଗୁଣିଙ୍କ ସୋଇ ବଡ଼ା ଭାଗୀ
ଯୋ ରଘୁବୀର ଚରନ ଅନୁରାଗୀ ।”

“ମୁନିବର ! ଏ ମାୟାର ଜଞ୍ଜିରକୁ ତୁଟାଇ ମୁଁ କ’ଣ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯାଇପାରିବି ? ମୁଁ ଅଜିଅନ । ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ଗୋସାଇଁ । ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।” ନାରଦ ଭିକାରିଠାରୁ ଏଇ ଉତ୍ତର ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ— ଏଇ ଲୋକଟା ପାଗଳ । ଯେତେବେଳେ ସବୁ ସୁଖ ତା ପାଦ ତଳକୁ ଆସୁଛି, ସେ ପାଦରେ ଠେଲି ଭିକ୍ଷା ମାଗି ଯାଉଛି ।

ଧନ୍ୟରେ ମଣିଷ ! ତୋ ପାଖର ସ୍ୱର୍ଗର ସୁଧା ମଧ୍ୟ
ପିତା । ଯା, ଶୁଷ୍କ ଡ଼େଇ ପରି ପାଦରେ ପାଦ ଛନ୍ଦି ଏ
ମାଟିରେ ପଡ଼ିଥା' । ନାରଦ ମୁନି ବୀଣା ବଜାଇ
କହିଉଠିଲେ, “ନା...ରା...ୟ...ଣ ନା...ରା...ୟ...ଣ ।”

ଦେବର୍ଷି ଉଦାସ ହୋଇ ସେଠାରୁ ଫେରିଲେ ।

(କ୍ରମ ୩୫)

ତରାଣ୍ଡା, ବାରୁଆ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା- ୭୫୪୨୪୧

ଶ୍ରୀ କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ

ହୋଲି ଖେଳବେଳେ ଭୁଲି ଯା' ଭୁଲି ଯା'
ରାଗ-ରୁଷା-ଅଭିମାନ
ସାହିସାହି ବୁଲି ରଙ୍ଗ ବୋଲୁଥିଲେ
ପାଇବୁରେ ସନମାନ ।
ଅବିରର ରଙ୍ଗ ହେଉଥାଉ ପଛେ
ନେଳିଆ, ଗୋଲାପି, ନାଲି
ମଣିଷର ମନ ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗ ତ
ଖେଳୁଥିଲେ ମିଶି ହୋଲି ।

କିଏ ଧନୀ ଏଠି କିଏ ବା ଗରିବ,
 କାହାର ବା କେଉଁ ଜାତି
 ଦେହେ ଲାଗିଗଲେ ହୋଲି ରଙ୍ଗ ଥରେ
 ଆପଣାର ହୁଏ ସାଥୀ ।
 ଛୋଟ ପିଲାଠାରୁ ବୁଢ଼ା-ବୁଢ଼ା ଯାଏଁ,
 ବୟସ ହୁଏନା ଜାଣି
 ବେଶ-ପୋଷାକରେ ଭଲଲାଗେ ଦେଖୁ
 ହସଖୁସି, ଠାଣି-ମାଣି ।
 ରଙ୍ଗ ବୋଲାବୋଲି ଦେହ କୋଳାକୋଳି
 ସତେ କି ସଉକ ଢଙ୍ଗ
 ଦି'ପଦ କଥାରେ ପେଟ ପୁରିଯାଏ,
 ଦେହେ ବୋଲିଦେଲେ ରଙ୍ଗ ।
 ସାତ ରଙ୍ଗ ଠାରୁ ହୋଲି ଖେଳ ରଙ୍ଗ
 ସବୁଠୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ
 ସେହି ରଙ୍ଗ ପରା ମନ-ହୃଦୟରେ
 ଆପେଆପେ ଯାଇ ମିଶେ ।
 ବରଷ ପୂରିଲେ ହୋଲି ଖେଳ ପାଇଁ
 ରଙ୍ଗର ପସରା ବସେ,
 ଆନନ୍ଦ, ଉଲ୍ଲାସେ ସାଙ୍ଗ ବସିଯାଏ,
 ଖୁଲିଖୁଲି ହୋଇ ହସେ ।

ନୟାପଲ୍ଲୀ ଡିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ କଲୋନୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୨

ଭାଲୁ ସହ ଭେଟାଭେଟି

ଡକ୍ଟର ତ୍ରିନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ

ପୁଷ୍ପମାସର ଜାଡ଼ ଶୀତ ସମୟ । ସେଦିନ ଶନିବାର । ସକାଳୁଆ ପାଠପଢ଼ା ସାରି ଛୁଟି ହେଲା ସ୍କୁଲ । ଆମେ ଚାରିଜଣ ସାଙ୍ଗ ଘରକୁ ନ ଫେରି ଜଙ୍ଗଲ ବୁଲିବାକୁ ବାହାରିଲୁ । ପ୍ରଥମେ ବୁଦ୍ଧିବୁଦ୍ଧିଆ ଜଙ୍ଗଲ ପଡ଼ିବ, ତା’ପରେ ବଡ଼ ଜଙ୍ଗଲ । ଗହଳ ଗଛବୃକ୍ଷ । ସେଠି ବଡ଼ ବଡ଼ ଉଚ୍ଚା ଗଛ ସବୁ ଅଛି । ଆମେ ବା ସେଠିକୁ କାହିଁକି ଯିବୁ ? ଛୋଟ ଜଙ୍ଗଲରେ ତ ବହୁତ ବରକୋଳି, କଣ୍ଢେଇକୋଳି ଓ ଗୁଆକୋଳି ଗଛ ।

ସେଇ ସମୟରେ କଣ୍ଢେଇକୋଳି ଗଛରେ ପାଚିଲା କୋଳି ଭରପୁର ହୋଇ ଫଳିଥାଏ । ସାଙ୍ଗରେ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା, ଲୁଣ ନେଇଥାଉ । କଣ୍ଢେଇକୋଳିକୁ ସେଥିରେ ମିଶାଇ ଛେଚିଲୁ । ସତରେ ସେ କୋଳିଛେଚା ଖାଇଲେ କି ମଜା ! ପାଚି ରାଗରେ ଜଳିଲା । ପାଖରେ ପାହାଡ଼ି ଝରଣା ବହିଯାଉଥାଏ । କାଚକେନ୍ଦୁ ଭଳି ପାଣି । ଆଖୁଲା ଆଖୁଲା ପାଣି ପିଇଲୁ ।

କେତେ ଜାତିର ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ଚଢ଼େଇ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାନ୍ତି କୋଳି ଖାଇବା ନିମନ୍ତେ । ସେମାନଙ୍କର କିଚିରିମିଚିରି ଗାତ ଆମକୁ ବହୁତ ଭଲଲାଗୁଥାଏ । ଏମିତି ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶ ଆମେ ଆଗରୁ କେବେ ଦେଖି ନ ଥିଲୁ କି ଅନୁଭବ ସୁଦ୍ଧା କରି ନ ଥିଲୁ । ଆମ ଭିତରେ ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗଙ୍କର ବୟସ ଅଧିକ ଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲକୁ ବହୁଥର ଆସିଛନ୍ତି । ବଡ଼ ସାହସୀ । ବଣରେ ଥିବା ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁଙ୍କୁ

ସେ ଦୁହେଁ ଭୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଦୁହିଁଙ୍କର ନାମ ହେଲା ରୁଷିଆ ଓ ଶ୍ୟାମ ।

ରୁଷିଆ କହିଲା— ଚାଲ ଜଙ୍ଗଲର ଆଉ ଟିକିଏ ଭିତରକୁ ଯିବା । ସେଠି ବହୁତ କୋଳି ଗଛ ଅଛି । ସୁନ୍ଦର ଝରଣା ମଧ୍ୟ କୁଳୁକୁଳୁ ହୋଇ ବହିଯାଉଛି । ମୟୂର, ବଣକୁକୁଡ଼ା, ଠେକୁଆ, ହରିଣ ପାଣି ପିଉଥିବେ । ସେଇଠୁ ବରକୋଳି ଓ କଣ୍ଢେଇକୋଳି ତୋଳି ଫେରିବା । ଆମେ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ ଗଲୁ ।

ଗହଳିଆ କେଣ୍ଢେଇକୋଳି ବୁଦ୍ଧା । ବୁଦ୍ଧାତଳେ ଶ୍ୟାମ ତା ଅଣ୍ଟାରେ ବାନ୍ଧିଥିବା ଗାମୁଛାଟାକୁ ଖୋଲି ପାରିଦେଲା । ରୁଷିଆ ଖଣ୍ଡେ ବାଡ଼ି ଧରି ବୁଦ୍ଧା ଉପରକୁ ଆସେ ଆସେ ବାଡ଼େଇଲା । ଗୁଳୁଗୁଳୁ ଶବ୍ଦ କରି ବରକୋଳି ଗଛରୁ ଝଡ଼ି ଗାମୁଛା ଉପରେ ଗଦା ହୋଇଗଲା । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ବୁଦ୍ଧା ଗହଳରୁ ଉଠୁ ଉଠୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଯେମିତି ଜରୁଆ ଲୋକଟାଏ ଜରରେ ଥରିଥରି କମ୍ପୁଛି । ରୁଷିଆ ମୁଣ୍ଡ ଗଲେଇ ବୁଦ୍ଧା ତଳକୁ ଅତି ସତର୍କରେ ଚାହିଁଲା । ଆମକୁ ପାଟିରେ ଆଙ୍ଗୁଠି ଦେଇ ବୁଦ୍ଧା ରହିବାକୁ ସୂଚନା ଦେଲା ।

ଆମେ ଦେଖିଲୁ କଳାରଙ୍ଗର ଏକ ବିରାଟ ଜନ୍ତୁ ଜରରେ କମ୍ପୁଛି । ଆମ ମନରେ ଭୟ ହୋଇଗଲା । ସେ ହାତଠାରି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହିଲା— ଶୀଘ୍ର ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଯାଅ । ସେ ଗଛ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ଆମେ ବି ତା ସାଥରେ ଗଛ ଚଢ଼ିଲୁ ।

ଗଛ ଉପରେ ଥାଇ ମୁଁ ରୁଷିଆକୁ ପଚାରିଲି, “ସେଇଟା କି ଜନ୍ତୁ କିରେ ରୁଷିଆ ?”

—“ବିରାଟ ଶଙ୍କରପାଟିଆ ଭାଲୁ ।” ରୁଷିଆ ଆଖି

ଶ୍ୟାମ ପଚାରିଲା, “ଆମେ ଏବେ କ’ଣ କରିବା ? କେମିତି ଏଇଠୁ ଘରକୁ ଯିବା ? ମୋ ଗାମୁଛାଟା ବୁଦ୍ଧା ତଳେ ରହିଗଲା । ଗାମୁଛାଟା ନ ନେଲେ ମୋ ମାଆ ପାଟି କରିବ ।”

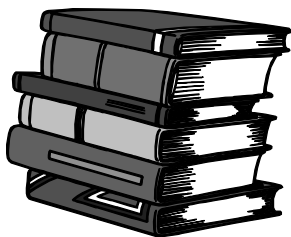
ଆମ ସାଥରେ ଆଉ ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ଥିଲା । ତା’ ନାଆଁ ଗଉ । ଗଉର ପାଟି ବଡ଼ । ରୁଷିଆ କହିଲା— ଗଉ ମୋ ସାଥରେ ସ୍ବର ମିଳାଇ ଶବ୍ଦ କର, ଯେମିତି ବହୁ-ଦୂରକୁ ସେ ଶବ୍ଦ ଯାଇପାରିବ ।

ସେ ପଟରୁ ଉଠିବ ଆସିଲା, “ହୋ.....
ହୋ..... । ଏମିତି କିଛି ସମୟ ଯାଏ ଶବ୍ଦର
ଆଦାନପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସବୁ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ଅଛି । କାହାରି ଶାନ୍ତିରେ ବ୍ୟାଘାତ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯିଏ ଯାହା ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଖୁସିରେ ରହିବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ନିଜେ ଖୁସିରେ ରହ ଓ ଅନ୍ୟଙ୍କ ଖୁସିରେ ରହିବାକୁ ଦିଅ ।

ଆଲୋକ ନଗର, ନିଆଳି, କଟକ- ୭୫୪୦୦୪

ବହିର ବାସ୍ନା

ଜୟଂତିକା ।

ବହିଷେ ଧରି ଦେଖିଲେ ଅବା
ପାଇଲେ ହାତ ପାଶେ,
ଦେହରୁ ତାର ନିଆରା ଏକ
ବାସନା ଭାସି ଆସେ ।
ଅକ୍ଷର ସବୁ ପାଲଟିଯାଏ
ଭଳିକି ଭଳି ମୁହଁ,
କିଏ ସେ ଲାଗେ ପୁରୁଣା ବନ୍ଧୁ
ଆଉ କେ ଚିହ୍ନା ନୁହଁ ।
ମୋଟୁଆ କିଏ ରଜିଲା କେହି
ପତଳା, ତେଜା, ଗେଡ଼ା,
କିଏ ଗେରୁଆ କଳା ବା ନେଲି
କିଏ ସେ ବଙ୍କା ତେଡ଼ା ।
ହାତକୁ ହାତ ଧରି ଚାଲନ୍ତି
‘ଶବଦ’ କେତେ କହି
ଅଟକିଗଲେ କେବେ କେମିତି
ଚାହାଁନ୍ତି ହସିଦେଇ ।
କିଏ ସେ ଦିଶେ ହସକୁଟିଆ
ବିରସ ଦିଶେ କିଏ,
କିଏ ବଖାଶେ କାହାଣୀ ଗୀତ
ସତେକି ସାଥୀଟିଏ ।
ଶବଦ ସୁଅ ବୁଝାଇନିଏ
ଜୀବନ କଥା କହି,
ବହିଷେ ନୁହେଁ ନଇଟେ ଅବା
ଯାଉଛି ବହି ବହି ।

ସେଇଥିପାଇଁ ଚିହ୍ନା ବହିରେ

ହାତରେ ଧରେ ଯେବେ

ଲାଗଇ ସତେ ଧରିଛି ଜାକି

ପୁରୁଣା ସାଥୀ ଏବେ ।

ଜେ.କେ.ବି.କେ. କଲେଜ, କଟକ

ପ୍ରାଚୀନ ଗୁପ୍ତାବଳୀ

ପୂଜାରୀମାନଙ୍କ

- ୧) ଏସିଆନ ଗେମ୍‌ସରେ କୁସ୍ତି କେବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲା ?
- ୨) ଅର୍ଜୁନ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଥିବା ପ୍ରଥମ ମଲ୍ଲଯୋଦ୍ଧା କିଏ ?
- ୩) ଏସିଆରେ ଭାରତ ପାଇଁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପଦକ ଆଣି ଦେଇଥିବା ପ୍ରଥମ ମଲ୍ଲବୀର କିଏ ?
- ୪) ୧୯୬୦ରେ ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଥିବା ଦୁଇଜଣ କୁସ୍ତି ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କର ନାମ କ'ଣ ?
- ୫) କୁସ୍ତିରେ ପାରମ୍ପରିକ ଜାପାନୀ ଡାଞ୍ଚାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
- ୬) କମନ୍‌ୱେଲ୍‌ଥ ଗେମ୍‌ସରେ କୁସ୍ତି କେବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲା ?
- ୭) ଏକ କୁସ୍ତିକୁ କେତେଜଣ ଅଫିସିଆଲ ପରିଚାଳନା କରିଥାନ୍ତି ?

†୩ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମାନ, ଡିମିରି, ନୋଦା, କଟକ

(ଉତ୍ତର ୧୭ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ନିଃଶାସ ପରିବେଶବିତ୍

ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ

ଆମ ଗାଁ'ଗହଳର ପିଲାମାନେ ଖତଗଦା ସହ
ବେଶୀ ପରିଚିତ । କହିବାକୁ ଗଲେ, ଅଳିଆ ଆବର୍ଜନାକୁ
ଦେଖିଦେଖି ଆମର ଦେହସୁଧା ହୋଇଗଲାଣି । ଆମେ
ଧରିନେଇଛୁ ଯେ ଆମେ ଯେଉଁଠି ଇଚ୍ଛା ସେଇଠି
ସେଗୁଡ଼ିକ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇପାରିବୁ ଏବଂ ତାକୁ ସଫା କରିବା
କାମ ସରକାର ତୁଲେଇବେ । ଏପରିକି ଦୁଇଚାରି ଖୋଜ
ଯାଇ ଅଳିଆ ଭ୍ରମ୍ ଭିତରେ ଅଳିଆ ଜିନିଷ ପକେଇବା
ଭଳି ସାମାନ୍ୟ କାମଟିକୁ ଆମେ କରିବା ପାଇଁ ବି ନାରାଜ
ହଉ । ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ଏ କଥା ।

ଆହୁ ପିଲାମାନେ କହିଲ ଦେଖି, କଅଣ
କଅଣ ଜିନିଷ ସବୁ ପଡ଼ିଥାଏ ଅଳିଆ ଗଦାରେ ?
ଅଳିଆ ଗଦାଗୁଡ଼ିକରେ ପଡ଼ିଥାଏ ଏଣୁତେଣୁ
ଜିନିଷ । କାଗଜ, କାଗଜ ପତା, କାଠିକୁଟା,
କାଠଖଣ୍ଡ, ଟିଣତବା, ଭଙ୍ଗାବୋତଲ, ଭଙ୍ଗା-
ଖେଳନା, ଭଙ୍ଗା କପ୍ପେଲ୍ ଓ ବାସନକୁସନ,
କେତେ ନା କେତେ ପ୍ରକାର ଭଙ୍ଗା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଜିନିଷ
ଓ ଛୋଟବଡ଼ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଜରି ଓ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଖୋଳ,
ଛିଣ୍ଡା କନା— ଏମିତି କେତେ କଅଣ ।

ଅଳିଆ ଗଦାରୁ ଅଳିଆ ଗଦାକୁ ବୁଲି ସେଇ ସବୁ ଜିନିଷ ଗୋଟାଉଥିବା ଛୋଟପିଲା ଓ ବଡ଼ମଣିଷ ତୁମମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ପଡ଼ିନି ? କିଏ କେବଳ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଜିନିଷ ଗୋଟାଉଥାଏ ତ ଆଉ କିଏ ଗୋଟାଉଥାଏ କେବଳ ଭଙ୍ଗା, ଟେପା ଲୁହା ଜିନିଷ । ଆଉ କିଏ

ଗୋଟାଇଥାଏ କେବଳ କାଚସାମଗ୍ରୀ । ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଅତି ଗରିବ । ପ୍ରାୟତଃ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହ ଫୁଜୁଳା । ଲାଜ ଘୋଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଯାହା ଅବା ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି, ତାହା ଚିରାଫଟା ଓ ସାତସିଆଁ । ସେମାନେ ଯେ ଦୁଇଓଳି ପେଟପୁରା ଖାଇବାକୁ ପାଉନାହାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଦେଲେ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଯାଏ ।

ଏମିତିକା ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟ ଥରେ ଧରାପଡ଼ିଗଲା
ସ୍ୱରାଟ ଘୋଷଙ୍କ ଆଖିରେ (‘ସ୍ୱରାଟ’ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଜଣ୍ଠର,
ମହାନ, ପୁରୁଷ) । ତାଙ୍କ ଘର ପାଖ ଅଳିଆଗଦାରୁ ଅଳିଆ
ଗୋଟେଇ ଚାଲିଥିଲେ ମାଆ-ଝିଅ ଦୁଇଜଣ । ଏହି ଦୁହିଙ୍କୁ
ଦେଖି ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ମନରେ ଜାଗି ଉଠିଲା ଖୁବ୍
କୌତୂହଳ । ଏମାନେ କେଉଁଠି ରହନ୍ତି, କ’ଣ ଖାଆନ୍ତି,
କେମିତି ଚଳନ୍ତି, ଏମାନଙ୍କ ଘରେ ଆଉ କିଏ କିଏ
ଅଛନ୍ତି—ଏହି ସବୁ କଥା ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଅତି ଆଗ୍ରହୀ
ହୋଇଉଠିଲେ ।

କେବଳ ତ ଏଇ ମାଆ-ଝିଅ ନୁହନ୍ତି, ଅଳିଆ ଗୋଟାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଚାଲିଚଳଣ ଓ ଜୀବନଯାପନ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ଖବର ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଖୋଜି ଖୋଜି ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । କେବଳ

ଥରେଥଧେ ନୁହେଁ, ଗଲେ ବାରମ୍ବାର । ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ସେମାନଙ୍କ ଭଲମନ୍ଦ ପଚାରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉଠାଇନେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଫଟୋ ମଧ୍ୟ । ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ନେଇଗଲା ଗୋଟିଏ ବସ୍ତିକୁ । ସେହି ବସ୍ତିକୁ ଯାଇ ବି ସେ ଅନେକ ଫଟୋ ଉଠେଇନେଲେ ।

ସେଇ ସବୁ ଫଟୋକୁ ସ୍ୱରାଟ କଲେ କଅଣ ? ସେହି ସବୁ ଫଟୋକୁ ବାଛି ଓ ବଛା ବଛା ଫଟୋଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରି ସେ ପଠେଇଦେଲେ ଏକ ଫଟୋ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ । ସେ ପଠେଇଥିବା ଫଟୋଗୁଡ଼ିକରୁ ୧୫ଟି ଫଟୋ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ‘ନୀଲ୍ ଡୋକ୍ସେ’ ପୁରସ୍କାର ।

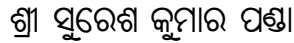
ସେ ଯେଉଁ ଫଟୋଗୁଡ଼ିକ ପଠେଇଥିଲେ, ତାର କି ନାମକରଣ କରିଥିଲେ, ଶୁଣିବ ? ତା’ର ନାଆଁ ରଖିଥିଲେ ‘ନିଃଶବ୍ଦ ପରିବେଶବିତ୍’ । ଏହାର ଅର୍ଥ, ଯେଉଁମାନେ କୌଣସି ତୁମ୍ବିତୋଫାନ ନ କରି, ଭାଷଣବାଜି ନ କରି ଅତି ନୀରବରେ ପରିବେଶକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିଥାନ୍ତି ।

ହେଲେ ସେ ଏପରି ନାଆଁଟିଏ ବାଛିଲେ କହିଁକି ? ଏହାର କାରଣ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ସ୍ୱରାଟ କହିଥିଲେ,

“ଜନସାଧାରଣ ଧରିନେଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଳିଆବର୍ଜନାର ସୁପରିଚାଳନା କରିବା ହେଉଛି ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଓ ଏନ୍.ଏସିର କାମ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖିଲେ ଅଳିଆବର୍ଜନାର ସୁପରିଚାଳନାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି ଅଳିଆଗଦାଗୁଡ଼ିକରୁ ଏଣୁତେଣୁ ଜିନିଷ ଗୋଟାଉଥିବା ପିଲା ଓ ଅନ୍ୟମାନେ । ଏହିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ବେଶୀ ଅଳିଆ-ଆବର୍ଜନା ସଫା ହୋଇଥାଏ । ଏମାନେ ଜିନିଷ ଗୋଟାଉଥିବାବେଳେ ପାଟିତୁଣ୍ଡ କରି ନ ଥା’ନ୍ତି । ଜିନିଷମାନ ଗୋଟାଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି ତୁପତାପ୍ ।”

ସେ ଆହୁରି କହିଥିଲେ, “କେବଳ ହାଇଦ୍ରାବାଦରେ ହିଁ ରହିଛନ୍ତି ପାଖାପାଖି ତିନିଲକ୍ଷ ଅଳିଆଗୋଟାଳି । ସେମାନେ କେହି ପରିବେଶ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଶୁଣିନାହାନ୍ତି । ପରିବେଶ କହିଲେ ତା’ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ବୁଝିପାରିବେନି । ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଯେ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିପାରୁଛି, ଏହା କହିଲେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ କିଛି ପଶିବନି । କିନ୍ତୁ ସେହିମାନେ ହିଁ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ସମାଜର ସର୍ବାଧିକ ଅପରିଷ୍କୃତ; କିନ୍ତୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ । ପରିବେଶକୁ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରଖିବା କାର୍ଯ୍ୟ ।”

ତେବେ ଫଟୋ ଉଠେଇବା ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱରାଟଙ୍କ ଠାରେ କେବେ ଜାତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ସଉକ ? ତାଙ୍କ ସଉକଟା ଆଦୌ ବେଶୀ ଦିନର ନୁହେଁ । ୨୦୧୨ ମସିହାରେ, ବା ଜମା ୪ ବର୍ଷ ତଳେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଇଥିଲେ କ୍ୟାମେରାଟିଏ । ଫଟୋ ଉଠେଇବା ବିଷୟରେ ସେ କୌଣସି ସ୍କୁଲ, କଲେଜରେ ପଢ଼ିନାହାନ୍ତି କି ଏ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଡିଗ୍ରୀ

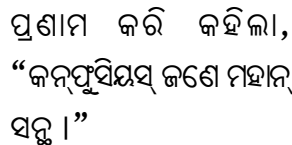

ଥରେ ସ୍ବାମୀ ରାମଚାର୍ଯ୍ୟ ଜାପାନ ଗସ୍ତରେ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ତାଙ୍କର ବହୁତ ସକ୍ବାର କରାଗଲା । ସେଠାରେ ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ତାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଗଲା । ସ୍କୁଲରେ ପହଞ୍ଚି ମନରେ କ’ଣ ଚିନ୍ତା କଲେ କେଜାଣି, ଜଣେ ଛାତ୍ରକୁ ପଚାରିଲେ—

“ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ ।” ଛାତ୍ରଜଣଙ୍କ ଉତ୍ତରଦେଲା ।

“ବୁଦ୍ଧ ତ ସାକ୍ଷାତ ଉପବାସୀ!” ଏହା କହି
ଛାତ୍ରଜଣଙ୍କ ନିଜ ଦେଶର ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର
ଧ୍ୟାନ କରି ତାଙ୍କ ପ୍ରଣାମ କଲା ।

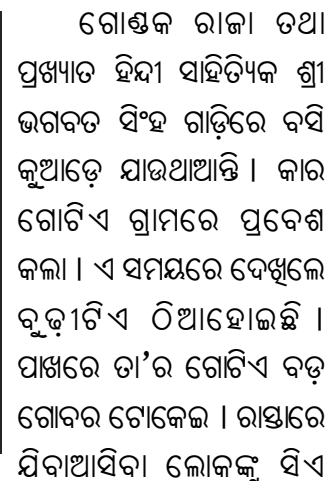
ସେଇ ଛାତ୍ରଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଦ୍ଧା ସହକାରେ
ପୂର୍ବଛାତ୍ର ଭଳି ନିଜ ଦେଶର ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଧ୍ୟାନ ଓ

ଅଳ୍ପ ହସି ସିଏ ପୁଣି
କହିଲେ, “ଏଥର ମୋର
ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର

ଛାତ୍ରମାନେ କ୍ରେୟୁତ ହୋଇଉଠି କହିଲେ,
“ଆମେ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ କାଟିଦେବୁ ।”

କରିପାରନ୍ତେ କିନ୍ତୁ କଲେନାହିଁ :

ନେହୁରା ହୋଇ କହୁଥାଏ, “ଏଇ ବୁଢ଼ୀମଣିଷଟାକୁ ଦୟାକର । ମୋତେ ଟୋକେଇ ମୁଣ୍ଡରେ ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କର । ଟୋକେଇ ଉଠେଇବାକୁ ମୋର ବଳ ପାଉନି ।” କିନ୍ତୁ କେହି ହେଲେ ତା’କଥା ଶୁଣି ପାଖକୁ ଆସ ନ ଥିଲେ ।

ରାଜା ଡ୍ରାଇଡରକୁ ଗାଡ଼ି ଅଟକେଇବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ତା’ପରେ ଟୋକେଇଟି ଉଠେଇ ବୁଢ଼ୀ ମୁଣ୍ଡରେ ରଖିଦେଲେ । ବୁଢ଼ୀ ତାଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ କରି ଚାଲିଗଲା ।

ସଂଯୋଗବଶତଃ ଗାଁ'ର ମୁଖ୍ୟୀ ସେଇ ରାସ୍ତା

ମାର୍ଚ୍ଚ- ୩୦ ପଞ୍ଜନାଭ ମିଶ୍ର, କ୍ୟୁ.ନଂ- ୩-୯, ଏସ୍.ଆଇ.ପି
କଲୋନୀ, ପୁରୀ-୭୫୧୧୦୧

ମହାନଦୀର ବିଚାର

ଶ୍ରୀ ନିମାଇଁ ଚରଣ ଦାସ

“ହେଲିନି ବଡ଼ମଣିଷ, ଧନୀ, ମାନୀ,
ଗଉରବ ବହି”
ନିଜକୁ ଭାବନ୍ତି ହୀନ କେହି କେହି
ଏହିପରି କହି ॥

“ଜୀବନଟା ବୃଥା ହେଲା କାହିଁପାଇଁ
ହେଲି ମୁଁ ନିକୃଷ୍ଟ”
ଏସନ ଅନେକ ଭାବି ଅଯଥାରେ
ପାଲଥାନ୍ତି କଷ୍ଟ ॥

ଏଇ ତ ଭ୍ରମଧାରଣା; ଭଲେ ଆସ
କରିବା ବିଚାର
ଏଥେ କିଛି ଉପଦେଶ ସେ ପ୍ରମାଦ
କରିବାକୁ ଦୂର ॥

ନିତି ଆସେ ଯେତେ କାମ ଯେହୁ ତାରେ
ସେହିଦିନ ସାରେ
ମନେ ମନେ ଭାବି ନେଇ “ସବୁ ମତେ
ଦିଅନ୍ତି ଠାକୁରେ ॥”

ଆଗରେ ହାବୁଡ଼େ ଝଡ଼, ବାଧାବିଘ୍ନ
କଠୋର ପରୀକ୍ଷା

ବିଶ୍ୱାସ ସେ ରଖୁଥିବ “ଏ ତ ଏକା।
ଜଗିରଜା ଜଞ୍ଜା ।”

ଅକିଞ୍ଚନ, କର୍ମପାଳି ପଡ଼ିଥାଉ
 ଯହିଁ ଅବା ତହିଁ
 ଭାବୁଥିବ; “ଭଗବାନ ତା ଆଡ଼କୁ
 ରହିଛନ୍ତି ଚାହିଁ ।”

ହାତକୁ ଆସନ୍ତେ କର୍ମପେଶା କରେ
ଭାଲି ମନପ୍ରାଣ
ସେ କର୍ମକୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବୋଲି
ଭଲ ଭାବେ ଜାଣି ॥

ଯେହୁ ରଣ ଶୁଭିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ
ମଣିଷ ଜନ୍ମର
ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳି ବିନିଯୋଗେ
ଶକତି ନିଜର ॥

କେଉଁଠି ହୋଇଛ ଠିଆ ସେ ତ ନୁହେଁ
ଘଟଣା ବିରାଟ
ଯେଉଁଆଡ଼େ ଗତି ତୁମ ସେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ବାସ୍ତବରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ॥

ସାନ ସାନ କର୍ମେ ସାଧ ହେଉ ତାହା
 ଯେତେ ଯେତେ ସାନ
 ସେଇପରି କାମ କରି ଶେଷେ କେତେ
 ହୁଅନ୍ତି ମହାନ ॥

ପ୍ଲଟ୍ ନଂ ୧୭୮୮/୨୯୫୨, ସରସ୍ୱତୀ ସଦନ, ଟେଲିକମ୍
କଲୋନି, ଶିଶୁପାଳଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର- ୭୫୧୦୦୨

ଯୋଗ୍ୟ ପିତାର ଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର

ଶ୍ରୀ ନଟବର ସାହୁ

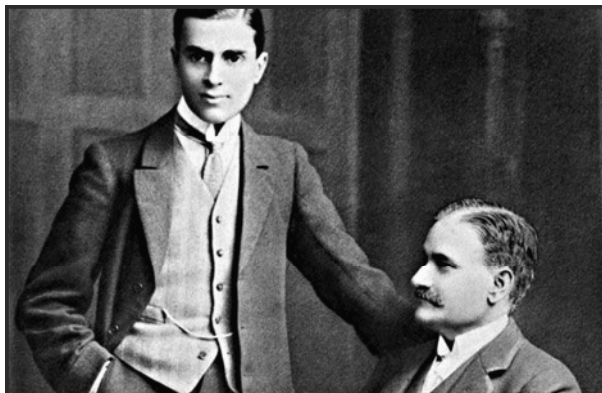
ଆମ ଦେଶରେ ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ବାରିଷ୍ଟର ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଧନର ଅଭାବ ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ତାଙ୍କ ପରି ବାରିଷ୍ଟର କରିବା ପାଇଁ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ବାରିଷ୍ଟର ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ପଠାଇଲେ । ତାଙ୍କ ପୁଅର ହାଇସ୍କୁଲର ପାଠପଢ଼ା ଲଣ୍ଡନର ହାରୋ ହାଇସ୍କୁଲରେ କରାଇଥିଲେ । ଇଂଲଣ୍ଡ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ନୂଆ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର ସେଇ ପୁଅଟି ଥିଲା ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଅଧିକାରୀ । ତେଣୁ ସେ ଆଶା କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ନିଶ୍ଚୟ ବାରିଷ୍ଟର ହୋଇ ଭାରତ ଫେରିବ । ପୁତ୍ରକୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ପଠାଇବାବେଳେ ପିତା ବୁଝାଇ କହିଥିଲେ, “ତୋର ଏବେ ଯୁବା ବୟସ । ଏହି ବୟସରେ ଯୁବକମାନେ ବିପଦଗାମୀ ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ଆଶା ଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ତୋ ପାଖକୁ ଯାହା ଟଙ୍କାପଇସା ପଠାଇବି, ତାକୁ ଉଚିତ ବାଟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବୁ । କୂସଙ୍ଗରେ ପଢ଼ିବୁ ନାହିଁ ।” ପୁଅକୁ ସତ୍ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଇଂଲଣ୍ଡ ପଠାଇଦେଲେ ।

ଯୁବକଟି ଲକ୍ଷ୍ମୀନରେ ପାଠପଢ଼ାରେ ବ୍ୟସ୍ତ
ଥିଲେ । ଉଭୟ ପିତାମାତା ପ୍ରତିମାସରେ ପୁଅ ପାଖକୁ
ଚିଠି ଲେଖି ଭଲମନ୍ଦ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ
ଦେଇଥାନ୍ତି । କିଛିଦିନ ପରେ ଯୁବକଟି ନିଜ ପିତାଙ୍କ
ନିକଟରୁ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ପାଇଲେ । ଘରର ଭଲମନ୍ଦ
ଖବର, ମା'ଙ୍କ ଖବର ଖୋଜି ଜାଣିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହର
ସହ ଚିଠି ଖୋଲି ପଢ଼ିଲେ । ତେବେ ପିତାଙ୍କଠାରୁ
ଏକ ବିଚିତ୍ର ସତର୍କ ଉପଦେଶ କଥା ପଢ଼ି ଯୁବକଙ୍କ

ମୁହଁ ମଳିନ ପଡ଼ିଗଲା । ତାଙ୍କ ପିତା ଲେଖିଥିଲେ, “ମୋର କଷ୍ଟୋପାର୍ଜିତ ଧନରୁ କିଛି ତୁମ ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ତୁମ ପାଖକୁ ପଠାଉଛି । ତୁମେ ମୋ ଟଙ୍କା ପାଇ କେଉଁ କେଉଁ ବାବଦରେ କେତେ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଛ, ତାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିସାବ ମୋତେ ଲେଖି ଫେରନ୍ତା ଡାକରେ ଜଣାଇବ । ଯେହେତୁ ମୁଁ ଟଙ୍କା ପଠାଉଛି, ତେଣୁ ତାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଉଚିତ୍ ମାର୍ଗରେ କରିଛ କି ବଦ୍‌ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛ, ମୋର ଜାଣିବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଶୀଘ୍ର ଲେଖି ଜଣାଇବ ।”

ଯୁବକଟି ଚିଠିଟି ଆମ୍ବୁଲେନ୍ସ ପଡ଼ି ଚିକେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇଗଲେ— ପିତାଙ୍କ ଆଶଙ୍କା ମୁଁ ତାଙ୍କ ଟଙ୍କା ବଦ୍ଧର୍ଥ କରୁଛି । କୁସଙ୍ଗରେ ପଡ଼ି ବାଜେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ପକାଉଥିବି । ପିତାଙ୍କର ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିଶ୍ଚୟ ବିଶ୍ୱାସରେ ଉଣା ରହିଛି । ସେ ଭାବିଲେ— ମୁଁ ତ ପିତାଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଛି । ତାଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ଅର୍ଥ ମୁଁ ଅପବ୍ୟୟ କରୁଥାଉପାରେ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଧାରଣା ହୋଇଛି । ତେଣୁ ସେ ଖର୍ଚ୍ଚର ହିସାବ ମାଗିଛନ୍ତି ।

ଯୁବକ ଥିଲେ ସ୍ବାଭିମାନ । ତେଣୁ ସେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
କଲେ ଯେ ବାପାଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚୟ ଲେଖି
ଜଣାଇବେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଖିଲେ,
“ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ମୋ ଉପରେ ବିଶ୍ବାସ ନାହିଁ, ତେବେ

ବାବୁଙ୍କ କଥା ନ ସରୁଣ୍ଡି ଉଚ୍ଚ କଣ୍ଠରେ ଗୀତ

ବେଲିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା ବାଲିକାଟି । କାଳେ ଅନ୍ୟ କୋଠରିରେ ଥିବା କର୍ମଚାରୀ ଗୀତଗାଇବା ଶୁଣି ଏ କୋଠରିକୁ ଚାଲିଆସିବେ, ତେଣୁ ଗୀତକୁ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ସୁବୋଧବାରୁ । ଝିଅଟି ହାତରେ ଟଙ୍କିକିଆ ମୁଦ୍ରାଟିଏ ଧରେଇଦେଇ ଅଫିସ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବାକୁ ଇସାରା କଲେ ସେ ।

କିନ୍ତୁ ଝିଅଟି ପୁଣି ଦାବି କଲା ଦଶଟଙ୍କା ପାଇଁ । ଏଥର ସତସତିକା ରାଗିଗଲେ ସୁବୋଧବାରୁ । ତାଗିଦ୍ କଲା ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ଏଠାରୁ ରୁପଚାପ୍ ଯିବୁ ନା ମଜା ଦେଖୁବୁ ଏଇନେ ?” ଏଥର ଝିଅଟି ହାତକୁ ଟାଣି ଟାଣି କୋଠରି ବାହାରକୁ ସେ ଠେଲିଦେଲେ । ହଠାତ୍ କରୁଣ ଚିତ୍କାରରେ ଅଫିସଗୃହ କମ୍ପି ଉଠିଲା । ତତ୍ତ୍ଵି ଫଟେଇ କାନ୍ଦିବା ସହ ଅଫିସ ବାରଣ୍ଡାରେ କୋଡ଼ିକଚଡ଼ି ହୋଇ ଗଡ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ଝିଅଟି । ସୁବୋଧବାରୁ କ’ଣ କରିବେ କିଛି ଚିନ୍ତା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ୟ କୋଠରିରେ ଥିବା କର୍ମଚାରୀ ତଥା କିଛି ଦେଖଣୀହାରୀ ଜମା ହୋଇଗଲେ । ସମସ୍ତେ ପ୍ରଶ୍ନିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ଅଫିସର ସବୁ କାମ କରାଇବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପଇସା ନ ଦେଇ ଧକ୍କା ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶେଷକୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସବୁକଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା ଛୋଟପିଲାଟି । କିଛି ବାହାନା କାଡ଼ି ନିଜକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ସୁବୋଧବାବଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ଭାଷା ନଥିଲା ।

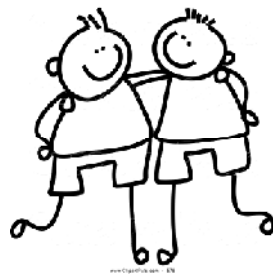
ସମସ୍ତଙ୍କ ସମବେଦନା ଓ ସହାନୁଭୂତି କେବଳ ସେଇ ଝିଅଟି ପାଇଁ । ନିଜ ନିଜ ପକେଟରୁ କିଛି କିଛି ପଇସା ଆଣି ଝିଅଟିକୁ ଦେଲେ ସେମାନେ । ଏଥର ଝଡ଼ିସୁଡ଼ି ହୋଇ ଉଠିଲା ଝିଅଟି । ସବୁ ପଇସାକୁ ଏକାଠି କରି ଚଞ୍ଚଳ ଗତିରେ ଚାଲିଗଲା ସେ ସ୍ଥାନର ।

ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କ କଟାକ୍ଷ, ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ-

ମାନଙ୍କ ଭର୍ତ୍ତିନାସକୁ ନୀରବରେ ଶୁଣି ମୁଷ୍ଟ ତଳକୁ କରି
ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଗତି ନଥିଲା
ସୁବୋଧବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ । ଅନ୍ୟର ଦରିଦ୍ରକୁ ପରିହାସ
କରି ସରଳତାର ସୁଯୋଗ ନେଇ, ବିଦ୍ରୁପ ଦ୍ୱାରା
ମନୋରଞ୍ଜନ କରିବାର ଚିନ୍ତାଧାରା ତାଙ୍କୁ ବେଶ ମହଙ୍ଗା
ପଡ଼ିଲା । ସେ ନିଜ କୃତକର୍ମୀ ପାଇଁ ଲଜିତ ଅନୁଭବ
କଲେ ।

ମାମୁରିଆ, ଛେଣ୍ଡିପଦା, ଅନୁଗୋଳ- ୭୫୯୧୨୪

ନୂଆ ଚାକରକୁ ବାବୁ ତା
ଦରମା କଥା କହୁଥିଲେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ତୋତେ
ମାସକୁ ଶହେ ଟଙ୍କା ଦରମା
ଦେବୁ । ବର୍ଷକ ପରେ ଶହେ
ପଚାଶ କରି ଦେବୁ ।

ତାହା ଶୁଣି ଚାକର କହିଲା— ଠିକ୍ ଅଛି ଆଜ୍ଞା ! ତାହାହେଲେ ମୁଁ ବର୍ଷକ ପରେ ଆସିବି ।

ଡାକ୍ତର- (ମୋଟା ରୋଗୀକୁ) ମୁଁ ଗ୍ୟାରେଷ୍ଟି ଦେଉଛି,
ଛଅମାସ ପରେ ଆପଣ ପଚଳା ହୋଇଯିବେ ।

ରୋଗୀ— କେତେଟାଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ?

ଡାକ୍ତର— ଔଷଧ ଓ ଫିସ୍ ମିଶି ଦୁଇହଜାର ଟଙ୍କା ।

ରୋଗୀ- (ଆଖି ତରାଟି ଦେଇ) ଏଇ କଥା ମାସେ ଭାବିଲେ
ତ ମୁଁ ଛାଏଁ ପଡ଼ିଲି ହୋଇଯିବି ।

ପାଠକ- (ଲେଖକଙ୍କୁ) କ୍ଷମା କରିବେ ମହାଶୟ, ଆପଣ ନିଜ ସ୍ବାଚ୍ଛ ଏ ବହିଟି ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାର ବିଶେଷ କିଛି କାରଣ ଅଛି କି ?

ଲେଖକ- ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଅନୁପସ୍ଥିତି ନଥିଲେ ମୁଁ ଏ ବହି ଲେଖିପାରି ନଥାନ୍ତି । -- ଜଗବନ୍ଧୁ ବେହେରା

-- ଜଗବନ୍ଧୁ ବେହେରା

୧ । ସେଦିନ ଦାନବଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଯାଉଥିବାର ଦେଖି
ମୁଁ ପଚାରିଲି, “କିରେ, କେତେ ଦୂର ଯିବାର ଅଛି
କି ?”

-- କ) ୧୦ କି.ମି., ଖ) ୧୫ କି.ମି., ଗ) ୫ କି.ମି.,
ଘ) ୧ କି.ମି. ।

୩ । ଜଣେ ଅଣ୍ଡା ବିକାଳି ଯିବା ପାଇଁ ଆମେ କୁକୁଡ଼ା ଓ ହଂସ ଅଣ୍ଡା ବିକିବାକୁ ଆଣିଥିଲା । କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ସାଙ୍ଗରେ ହଂସ ଅଣ୍ଡା ମିଶି ନଥିଲା । ଛଅଟି ପାଞ୍ଜିଆରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ କେତେ ଅଣ୍ଡା ଥିଲା, ତାହା ତଳେ ଦିଆଯାଇଛି । ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ପାଞ୍ଜିଆକୁ ଦେଖାଇ ସେ କହିଲା, “ମୁଁ ଯଦି ଏ ପାଞ୍ଜିଆଟା ବିକିଦେବି, ବାକି ପାଞ୍ଜିଆଗୁଡ଼ିକରେ ହଂସ ଅଣ୍ଡା ଭାଗେ ଓ କୁକୁଡ଼ା

୪ । “ଅଜିତ ସମ୍ବଲପୁରୀ ପାଟ କିଛିଛି” ନ କହି ମୋର ସାଙ୍ଗ ଠାରେ କହିଲା, “ଭଛିପ କନ୍ଦୁଶତୁଟୀ ତାର ସିଡ଼ିଜି ।” ସେ କହିବାକୁ ଭୁଲିଗଲା ଯେ ଅଜିତ ‘କଟକ’ରୁ ସମ୍ବଲପୁରୀ ପାଟ କିଛିଛି । ଠାରେ କ’ଣ କହିଥା’ନ୍ତା ?— କ) କରକଟୁ ଖ) ସରଶର ଗ) ସରସଟୁ, ଘ) ଏ ଶବ୍ଦ ପାଇଁ ଠାରେ ଅକ୍ଷର ନାହିଁ ।

୨ । ଗୋଟିଏ କୁକୁର ୫ମିଟର ଲମ୍ବ ଦଉଡ଼ିରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ୬ମିଟର ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଇ ପାରିଲା । ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ?-- କ) ଦଉଡ଼ି ଛିଡ଼ି ଯାଇଥିବ, ଖ) ଇଲାଷ୍ଟିକ ଦଉଡ଼ି ହୋଇଥିବ, ଗ) ଦଉଡ଼ିର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ଖୋଲା ଥିବ, ଘ) ଦଉଡ଼ିଗଣ୍ଡି ହୁଗୁଳା ହୋଇଯାଇଥିବ ।

ଅଛି-ନାହିଁର ଉତ୍ତର-- ୧) ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପତ୍ର ନାହିଁ.
୨) ଘୋଡ଼ାର ବାମ କାନ ଅଲଗା ଭାବରେ ଅଛି, ୩) ବାଡ଼ି ପାଖରେ ପଥର ନାହିଁ, ୪) ଘୋଡ଼ାର ଲଗାମର ରଙ୍ଗ ଅଲଗା, ୫) ଘୋଡ଼ା ଲାଞ୍ଜର ଅବସ୍ଥା ଭିନ୍ନ, ୬) ଘୋଡ଼ା ଗୋଡ଼ ପାଖରେ ପଥର ନାହିଁ, ୭) ତଳେ ପଡ଼ିଥିବା ପତ୍ରର ଜାଗା ଭିନ୍ନ, ୮) ଘୋଡ଼ାର ସାମ୍ନା ଦୁଇଟି ଗୋଡ଼ର ଅବସ୍ଥା ଭିନ୍ନ, ୯) ତଳେ ପଡ଼ିଥିବା ଦୁଇଟି ପତ୍ର ସମାନ ନୁହେଁ, ୧୦) ଘୋଡ଼ା ବେକର ଚର୍ଚ୍ଚର କାନମଲର ବାହାରିନାହିଁ ।

ବାଛିଥିଲେ । ଯେଉଁ ପତାକା ଏଠାରେ ତିଆରି ହୁଏ, ତାହା ୧୭ଟି ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପରୀକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ୧୦ ଶତାଂଶ ତିଆରି ପତାକାକୁ ଆଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଭାରତରେ ୭୦ତମ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ ଅବସରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ସଂସ୍ଥାର ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଅଛନ୍ତି ଏଚ୍. ହନୁମନ୍ତାପା ।

ଏହା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ସଂସ୍ଥା, ଯିଏକି ଜାତୀୟ ପତାକା ତିଆରି ପାଇଁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇଛି । ଏହି ପତାକାର ମାନ ରକ୍ଷା କରିବା, ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନର ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଅଧିନିୟମ ଜାରି କରାଯାଇଛି । ସେଥିପାଇଁ ‘ବ୍ୟୁରୋ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆନ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ’ ଏହି ସଂସ୍ଥାକୁ ଏକ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଏହି ପତାକା କେବଳ ହାତବୁଣା ଖଦି, ସିଲକ୍ ବା ଉଲ୍ରେ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ମାନ ୧୯୬୮ ମସିହାରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି ଓ ୨୦୦୮ ମସିହାରେ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି । ୯ପ୍ରକାର ଆକାରର ପତାକା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆଇନରେ ସୁପାରିସ ଅଛି ।

ହାତ ବୁଣା ଖଦି କପଡ଼ା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କପଡ଼ାରେ ହେଲେ ଏହା ଅପରାଧ ଓ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଜଣେ ଗାବର୍ସ ଜେଲଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ପତାକା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଦୁଇପ୍ରକାର ଖଦି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଖଦି ବଣ୍ଟିଙ୍ଗ୍, ଯାହାଦ୍ଵାରା ପତାକାର ପଟି ତିଆରି ହୁଏ ଓ ଆରଟି ହେଉଛି ଖଦି ଡକ୍ । ଏହା ଏକପ୍ରକାର ରଜ୍ଜିନ କପଡ଼ା, ଯାହା ପତାକାକୁ ପତାକା ସ୍ତମ୍ଭରେ ବାନ୍ଧିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ପତାକା ତିଆରିରେ ୧୫୦ଖଣ୍ଡ ସୂତା ପ୍ରତିବର୍ଗ ସେଣ୍ଟିମିଟରରେ ରହିବା କଥା । ଏକ ବର୍ଗଫୁଟ କପଡ଼ାର ଓଜନ ୨୦୫ ଗ୍ରାମ ହେବାର ନିୟମ ଅଛି । ଏହା ଅତି

ଯତ୍ନର ସହିତ ତିଆରି କରାଯାଏ । ପତାକାର ମୋଟ୍ ଓ ସମତା ଉପରେ ଜୋର୍ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହାର ବୁଣା ସୂତା ଓ ରଙ୍ଗ ଦେବାର ପଦ୍ଧତିରେ ମଧ୍ୟ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ । ଖଦି କପଡ଼ାର ରଙ୍ଗ ବର୍ଷାରେ ଧୋଇ ନ ଯିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥାଏ ।

ହାତବୁଣା ଖଦି ଆଗରୁ କର୍ଣ୍ଣାଟକର ଏକ ଛୋଟଗ୍ରାମ ଗରାଗରୁ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା । ୧୯୫୪ ମସିହାରେ ଗରାଗରାରେ କେତେକ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଧରୁଝାଡ଼ ତାଲୁକା କ୍ଷତ୍ରିୟ ସେବା ସଂଘ ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଆଣି ପତାକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ଏହା ଆଜିକାଲି ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି । ଆଜିକାଲି ଖଦିର ବୁଣାତ୍ମକ ମାନ ଦେଖିବା ପରେ କାରଖାନାକୁ ପଠାଯାଏ । ଏହାକୁ ତିନିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଏ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଣ୍ଟର ରଙ୍ଗ କରାଯାଏ । ଯଥା— କମଳା ରଙ୍ଗ, ଧଳାରଙ୍ଗ ଓ ସବୁଜ ରଙ୍ଗ । ତା’ପରେ ଧଳାରଙ୍ଗ କପଡ଼ା ଉପରେ ଅଶୋକ ଚକ୍ରର ସ୍କିନ୍ ପ୍ରିଟିଙ୍ଗ୍ କରାଯାଏ । ପୁଣି ସ୍କେନସିଲ କରାଯାଏ ବା ହାତରେ ଛୁଞ୍ଚିକାମ କରାଯାଏ । ଦେଖାଯାଏ, ଯେପରି ଏହା ଉଭୟ ପଟକୁ ସମାନ ଭାବରେ ଦେଖାଯିବ । ତେଣୁ ପତାକା ତିଆରି ପାଇଁ କପଡ଼ା, ସୂତା ଓ ରଙ୍ଗରମାନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖାଯାଏ । ତିଆରି ପରେ ବ୍ୟୁରୋ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆନ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଯାଞ୍ଚ ହେଲାପରେ ବଜାରକୁ ପଠାଯାଏ ।

ଏହି ୭୦ତମ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସରେ ୨ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଜାତୀୟ ପତାକାର ବ୍ୟବହାର ୯୦ ଲକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ଗତବର୍ଷ ଏହାର ବିକ୍ରି ୧.୫ କୋଟି ଥିଲା । ସାଧାରଣତଃ ବହୁତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଏହାକୁ ନେଇଥା’ନ୍ତି । ନିକଟ ଅତୀତରେ ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଞ୍ଚାୟତ ଗାଖଣ୍ଡ ଲେଖାଏଁ ଜାତୀୟ

ପତାକା କିଣିଥିଲେ । ଜାତୀୟ ପତାକାର ବ୍ୟବହାର ଓ
ବିକ୍ରି ସରକାରୀ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।
ଆଜିକାଲି ଜାତୀୟ ପତାକାର ପ୍ରସ୍ତୁତିପ୍ରଣାଳୀ ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ
ଖବି ଗ୍ରାମଦେୟାଗ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ାଯାଇଥାଏ ।

ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକାର ଲୟ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ପାଇଁ
୯ ପ୍ରକାରର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି ।

୧. ଲୟ ୬୩୦ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୪୨୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
୨. ଲୟ ୩୬୦ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୨୪୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
୩. ଲୟ ୨୭୦ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୧୮୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
୪. ଲୟ ୧୮୦ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୧୨୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
୫. ଲୟ ୧୩୫ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୯୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
୬. ଲୟ ୯୦ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୬୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
୭. ଲୟ ୪୫ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୩୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
୮. ଲୟ ୨୨୫ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୧୫୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
୯. ଲୟ ୧୫୦ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ ୧୦୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର

ଆମର ନାଗରିକମାନେ ଯେକୌଣସି ସଂସ୍ଥା ଓ
ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରର ପତାକା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ
ନୁହେଁ । ଏହା ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୋଲି
ଭାବିବାକୁ ହେବ । ଖେଳମାନଙ୍କରେ ବିଜୟ ହାସଲ
କଲେ କିମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟଲାଭ କଲେ ଏହି ତ୍ରିରଙ୍ଗା
ଉଡ଼ାଇ ଆମେ ଗର୍ବ କରୁ ଓ ‘ଝଣ୍ଡା ଉଜ୍ଜା ରହେ ହମାରା’
ବୋଲି ସ୍ଳୋଗାନ ଦେଉ । ଏହା ଆମ ଦେଶର ଧର୍ମ,
ଜାତି ଓ ବର୍ଣ୍ଣର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ । ଏହା ଆମର ଗର୍ବ ଓ
ସ୍ୱାଭିମାନର ପ୍ରତୀକ ।

ଅରୁଣୋଦୟ ନଗର, କଟକ-୧୨

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଦାଶ

- ୧ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କିଏ ଶପଥ ପାଠ କରାନ୍ତି ?
- ୨ । କାହାଙ୍କୁ ଜ୍ୟାମିତିର ଜନକ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ?
- ୩ । ବନାରସ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା କିଏ ?
- ୪ । କିଏ ‘ଭାରତ ଆବିଷ୍କାର’ ପୁସ୍ତକ ରଚନା
କରିଥିଲେ ?
- ୫ । ‘ରଙ୍ଗବତୀ’ ଗୀତର ଗାୟକ ଗାୟିକାଙ୍କ ନାମ
କ’ଣ ?
- ୬ । ବଲାଙ୍ଗିର ଜିଲ୍ଲା କେବେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ?
- ୭ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ କେବେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ମାନ୍ୟତା
ମିଳିଥିଲା ?
- ୮ । ‘ଜ୍ଞାନମଣ୍ଡଳ’ର ସଂକଳକ କିଏ ?
- ୯ । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଆଇନମନ୍ତ୍ରୀ କିଏ
ଥିଲେ ?
- ୧୦ । ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ନାମ କ’ଣ ?
- ୧୧ । ରାକ୍ଷୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ କେଉଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା
କରାଯାଏ ?
- ୧୨ । କେଉଁ ବେଦକୁ ଗାନ କରାଯାଏ ?

ହରିଶଙ୍କର ରୋଡ, ବଲାଙ୍ଗିର-୭୬୭୦୩୮

(ଉତ୍ତର ୪୪ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ବିରୋଧରେ ଗୋଟିଏ ଚାଲୁ । ମୁଁ କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବେ ଜଙ୍ଗଲ ପାଖ ଗାଁକୁ ବୁଲିଯାଇଥିଲି ଯେ ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି କଥା ହେଉଥିଲେ ଜଙ୍ଗଲରେ ଥିବା ସୈତାନର ଆୟୁଷ ବେଶି ଦିନ ନୁହେଁ । ମୁଁ ଭାବୁଛି ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଜାଣିଶୁଣି ଏହି ପାଗଳକୁ ଏହି ଜଙ୍ଗଲକୁ ପଠାଇଛନ୍ତି; ଯାହାକୁ ଖାଇଲେ ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନ ବିପଦରେ ପଡ଼ିବ ।” ବାଇ-ଚଢ଼େଇଠାରୁ ଏସବୁ କଥା ଶୁଣି ସୈତାନ୍ ମନରେ ଛନକା ପଶିଗଲା । ବାଇଚଢ଼େଇ ପୁଣି ସୈତାନ୍‌କୁ କହିଲା— “ମହାରାଜା ! ଆପଣ ହେଉଛନ୍ତି ମୋ ପାଇଁ ଅତିଥି । ମୁଁ ଛାର ପକ୍ଷୀଟିଏ ଆପଣଙ୍କୁ କ’ଣ ବା ଦେଇପାରିବି ? ଆପଣ ଯଦି କିଛି ନ ଭାବନ୍ତି, ମୁଁ ଜଙ୍ଗଲରୁ କିଛି ଫଳମୂଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିବି ।”

ସୈତାନ୍ ତ ଭୋକରେ ଆଉଟୁପାଉଟୁ ହେଉଥିଲା । ସେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଗଲା । ବାଇଚଢ଼େଇ ଜାଣିଥିଲା ଜଙ୍ଗଲରେ ଏମିତି ଅନେକ ବିଷଫଳ ଅଛି, ଯାହାକୁ ଖାଇଲେ ଜୀବନ ବିପନ୍ନ ହେବ । ସେ ଜାଣିଶୁଣି ଜଙ୍ଗଲରୁ ବିଷଫଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣି ସୈତାନ୍‌କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ଫଳ ଖାଇଲା ପରେ ସୈତାନ୍‌ର ମୁଣ୍ଡ ଘୁରାଇବା ଆରମ୍ଭ କଲା । କିଛି ସମୟ ଛଟପଟ୍ ହେବା ପରେ ସୈତାନ୍‌ର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଗଲା ।

ପକ୍ଷୀଟି ଗାଁକୁ ଯାଇ ଏ ଖବର ସବୁଆଡ଼େ ଦେଇ ଆସିଲା । ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ମନରେ ଥିବା ସବୁ ଭୟ ହଟିଗଲା । ସେମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ; ଆଉ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ପାଗଳଟିକୁ ଆଣି ତା’ ଘରେ ଛାଡ଼ିଦେଲେ । ସୈତାନ୍‌ର ମରିବା ଖୁସିରେ ଆତ୍ମହରା ହୋଇ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏକ ବିରାଟ ଭୋଜିର ଆୟୋଜନ କଲେ ଓ ସେଥିରେ ବାଇଚଢ଼େଇକୁ ଡକାଯାଇଥିଲା । ବାଇଚଢ଼େଇ ଖାଇପିଇ ପୁଣି ଥରେ ତା’ ବସାକୁ ଫେରିଗଲା ।

(ଲୋକକଥା)

ଖପୁରିଆ, ନେତାଜୀନଗର, ମଧୁପାଟଣା, କଟକ-୧୦

ମଜା ପାଠରୁ ଖୁସି ଦାଣ୍ଡିବା

ଶ୍ରୀ ରାସେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତ

ଇଭା ଆଉ ଈଶା ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ । ବାପା ମା’ ଅଲଗା ହେଲେ କ’ଣ ହେଲା; ମନେହୁଏ ସତେକି ଗୋଟିଏ ମାଆ ପେଟର ଦୁଇ ଭଉଣୀ । ଦୁହଁଙ୍କର ବାପା ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀରେ ଚାକିରି କରୁଥିଲେ । ଖାଲି ବାଲ୍ୟକାଳ ନୁହେଁ, ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଏକାଠି ଶେଷ କରିଛନ୍ତି । ବାପାଙ୍କ ବଦଳି ଯୋଗୁ ଈଶା ଭୁବନେଶ୍ୱର ଚାଲିଗଲା ଆଉ ଇଭା ରହିଲା ଏଇ ଛୋଟ ସହର ଚମ୍ପୁଆରେ । ଈଶା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଣ୍ଟ ଜାଭିୟର୍ସ ସ୍କୁଲର ୯ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମ ସ୍କୁଲରେ ଆଉ ଇଭା ଚମ୍ପୁଆ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ଛାତ୍ରୀ ।

ଚେଲିଫୋନରେ ତ ଦିନେ କଥା ନ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସାକ୍ଷାତ ହୁଏ ଦୁର୍ଗାପୂଜା, ବଡ଼ଦିନ ଆଦି ଲମ୍ବା ଛୁଟିଦିନମାନଙ୍କରେ । ଥରେ ପୂଜାଛୁଟିରେ ଈଶା ଆସିଥିଲା ଚମ୍ପୁଆ । ସେ ଦିନର ସେ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଳନ ଯିଏ ଦେଖୁଛି, ଆଖିରୁ ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଝରାଇଛି ।

ଘରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଜଳ ଯୋଗ ସାରି ଦୁଇସାଙ୍ଗ ଉଠିଗଲେ ଛାତ ଉପରକୁ ଆଉ ମେଲି ଦେଇଗଲେ ପରସ୍ପରର ଅପାସୋରା କଥା ସାଙ୍ଗକୁ ପାଠର ବିଭିନ୍ନ ମଜାଳିଆ କଥା । ଆଲୋଚନା କରୁକରୁ ସେମାନେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ କୌତୁକ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ।

ଜଣା ଆରମ୍ଭ କଲା- ଇଭା! ଏମିତି କିଛି ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ କହିଲୁ ଯେଉଁଠି a, b କିମ୍ବା c ଅକ୍ଷର ଲାଗି ନଥିବ ।

ଇଭା- ହଁ, ଜାଣିଛି- Sun, moon, dry, dog, god, good, tree, foot, king, queen, morning, evening.....

ଜଣା- ଅନ୍ତତଃ ପାଞ୍ଚମିନିଟ୍ ସମୟ ଭିତରେ କେତେ ଲେଖିପାରିବୁ? ଇଭା- କୋଡ଼ିଏଟା ।

ଜଣା- ଦଶମିନିଟ୍ରେ, ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ରେ, ଅଧଘଣ୍ଟାରେ ?

ଇଭା- ପଚାଶଟା ଯାଏ ଲେଖିପାରିବି । ଅଧିକ ସମୟ ହେଲେ ଚିନ୍ତା କରି ଶହେଟା ଯାଏ ପାରିବି ।

ଜଣା- ମାତ୍ର ଏତିକି ?

ଇଭା- (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ) ଆଉ ତୁ କ'ଣ ବେଶି ପାରିବୁ ?

ଜଣା- ମୁଁ ନୁହେଁ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ଜାଣିଛେ, ମାତ୍ର ସେ କୌତୁକିଆ କଥାଟା ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ନାହିଁ । ଇଭା- କେମିତି ?

ଜଣା- ଶୁଣ! ୦ ରୁ ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ କୌଣସିଠାରେ a, b କିମ୍ବା c ଅକ୍ଷରର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇନାହିଁ । ତୁ ନିଜେ ଲେଖି ଦେଖୁନୁ ।

ଇଭା- Zero, one, two, three, four, five, six..... ଆରେ ହଁ ତ..... !

ଜଣା- ଏମିତି ଲେଖି ଚାଲିଲେ one thousand (1000) ବେଳକୁ ଯାଇଁ 'a' ଅକ୍ଷର ଆସିବ । ଇଭା- ସତେତ ! ଏତେ ମଜାକଥା !

ଜଣା- ଏମିତି ଅନେକ କଥା ଆମର ଅବଚେତନ ମନ ତଳେ ରହିଯାଇଛି; ଯାହାକୁ ଆମେ ଖୁଆଲି ମନରେ ଭାବି ନଥାଉ । ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁ ଆମକୁ ମଜା ଲାଗେ, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବି ଲାଗେ ।

ଇଭା- ଆଜ୍ଞା, ଏମିତି ଆଉ କିଛି କୌତୁକିଆ କଥା ଜାଣିଛୁ କି ମୋତେ କହିବୁ? ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଛି ।

ଜଣା- ହଁ, ଶୁଣ! ଆଉ ଗୋଟିଏ ମଜାଳିଆ କଥା- ଶହେ ଠାରୁ କମ୍ ଯେତେ ସଂଖ୍ୟା ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିଲେ ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଇଂରାଜୀର କୌଣସି ନା କୌଣସି ଅକ୍ଷର ଏକାଧିକଥର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ଆଉ ଅଳ୍ପକିଛି ସଂଖ୍ୟାରେ ଏପରି ହୁଏ ନାହିଁ । Elevenରେ e, twentyରେ t, fiftyରେ f, ninety ରେ n; ମାତ୍ର ଏହା ମଧ୍ୟରେ 84 (eighty four) ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା, ଯାହାକୁ ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିଲେ ପ୍ରତି ଅକ୍ଷର ଥରେ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । 84 ପରେ ସମସ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଲେଖିଲେ ଆଉ ଏପରି ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ନାହିଁ । ହଁ, ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଯେଉଁଠି ଏମିତି ଶୁଣ ରହିଛି, ତାହା 5000 (Five thousand) ।

ଇଭା- ଆରେ ବାପରେ! ଏତେ ଗୁଡ଼ କଥା ସଂଖ୍ୟାରେ ପୁଣି ରହିଛି । ମୁଁ କ'ଣ, ଆମ ସ୍କୁଲର କେହି ଏ ଅଭୁତ କଥା ଜାଣିଥିବେ କି ନା ସନ୍ଦେହ । ଇଭାର ମନ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣି ଜଣା ବି ଖୁସି ହୋଇଗଲା ।

ଜଣା- (ହସିତରୂପେ) ଇଭା! ଜାଣିଛୁ? ଆମର ଏଇ ସଂଖ୍ୟା ଜଗତରେ ଏମିତି ଗୋଟିଏ କୌତୁକିଆ ସଂଖ୍ୟା ଅଛି '40' । ଏହାର ମଜାଗୁଣଟି ହେଲା- ଏ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ ଇଂରାଜୀ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଅକ୍ଷର କ୍ରମରେ ରହେ ।

ଇଭା- କ'ଣ କହିଲୁ ବୁଝିପାରିଲି ନାହିଁ । ଟିକେ ବୁଝାଇ କହ ପୁରୁ ।

ଜଣା- ଇଂରାଜୀ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଅକ୍ଷର କ୍ରମ ହେଉଛି- A, B, C..... Z । ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ସବୁ ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିଲେ A ରୁ Z ହିସାବରେ ପଛକୁ ପଛ ନ ଆସି

ନଈପଠା

ଶ୍ରୀ ସୁକାନ୍ତ କୁମାର ସେଠୀ

ଗୁମୁରି କାନ୍ଦେ ଅଥୟ ନଈ
ସାଗର କଥା ଭାଳି
ଧାର ସମାର ସଙ୍ଗରେ ପରା
ଲହରୀ ଯାଏ ଖେଳି ।
ପଠାରେ ତା'ର କାଶିତଣ୍ଡୀ ତ
ଘର ଯେ ଗଢ଼ିଦିଏ
କୁସୁମ ପେନ୍ସି ଅଧର ଖୋଲି
ମୁରୁକି ହସୁଥାଏ ।

କାକର ଲୁହ ସୁଜଳ ଦିଶେ
କଅଁଳ ଦୁବ ଘାସେ
ରବି ହସିଲେ କଥା ସକାଳ
କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ।
ନଈପଠାରେ ସୋରିଷ କ୍ଷେତ
ପିନ୍ଧେ ହଳଦୀ ପାଟ
ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ କାନ୍ତିକୁ ନେଇ
ବାନ୍ଧଇ ଶିରେ ଜଟ ।
ବଗବତୁଲି ଫେରିଆସିଲେ
ସଞ୍ଜ ଯେ ନଇଁ ଆସେ
ଶ୍ୱେତ କୁହୁଡ଼ି ଓଡ଼ିଶୀ ତଳେ
ପୁନେଇଁ ଜହ୍ନ ହସେ ।
ଜୋଛନା ଯେବେ ନଈପଠାରେ
ଲହଡ଼ା ଭାଙ୍ଗି ଖେଳେ
ପିଲାଦିନର ଅସରା ସ୍ମୃତି
ନଈପଠାକୁ ଝୁରେ ।

କଳାଅଖୋଲା, ଧାମରା, ଭଦ୍ରକ-୭୫୬୧୭୧

ଆଗପଛ ହୁଏ; ମାତ୍ର 40କୁ ଲେଖିଲେ Z । ଏଇଠି F
ପରେ O, ତା'ପରେ R, ତା'ପରେ T ଓ ଶେଷରେ Y
ଆସୁଛି । ଏଠାରେ କ୍ରମ ବଦଳୁ ନାହିଁ । ପରୀକ୍ଷା କରି
ଦେଖ । ହଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା, ଆମେ ୧ରୁ ୧୦୦
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିଲେ ଶହେଟି ନୂଆ ଶବ୍ଦ
ପାଇବା; ମାତ୍ର ଏହି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷରରେ
ଲେଖିଲେ କ'ଣ ହୁଏ ଜାଣିଛୁ ?

ଇଭା- କ'ଣ ହୁଏ ?

ଇଶା- ୧ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ One, two, three....
...twenty ଇତ୍ୟାଦି କୋଡ଼ିଏଟି ନୂଆଶବ୍ଦ ପାଉ । ଏହା

ଆଗକୁ ୨୧ ରୁ ୨୯ ଯାଏ ନୂଆଶବ୍ଦ ନାହିଁ । ତା'ପରେ
Thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty,
ninety, hundred ପ୍ରଭୃତି ନୂଆ ଶବ୍ଦ ମିଳେ । ଅର୍ଥାତ୍
One ରୁ One hundred ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ର ଅଠେଇଶଟି
ଶବ୍ଦ ଜାଣିବାକୁ ହୁଏ ।

ଇଭା- ବୁଝିଲି । ତୁ ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମ ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଛୁ,
ତେଣୁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିବାକୁ ଥିବା ମଜା
କଥା ତୋ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କଠୁ ଜାଣିଛୁ ।

(ବାକି ଆଉ ଥରକୁ)

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ଚମ୍ପୁଆ, କେନ୍ଦୁଝର-୭୫୮୦୪୧

--- ଡ. ଶ୍ରୀକେଶବ୍ ମୋହନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସିଂହ, ଯଦୁନଗରୀଗଣା, ରେଭାଖୋଲ, ସଂବଲପୁର

ଝିଅ ବିବାହ ହୋଇ ଶାଶୁଘର ଗଲାବେଳେ ବହୁ କିସମର ସାମଗ୍ରୀ ତ ନିଶ୍ଚୟ ସାଥରେ ନେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏଥି ସହ ପାନ, ଗୁଆ, ଗୁଣ୍ଡି, ଖଇର, ମସଲା ଇତ୍ୟାଦି ସହ ଶୁଶୁରଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ବରୁଆ ଓ ତା’ ମଧ୍ୟରେ ଗୁଆକାତି, ପାନ, ଚୂନଦାନି ମଧ୍ୟ

ଏପରିକି ପୁରାତନ ରଚନାମାନଙ୍କରେ ବି ପାନର ବ୍ୟବହାର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥାଏ । ଏକ ପୁରାତନ ଓଡ଼ିଶୀ ସଂଗୀତ ମଧ୍ୟରେ ପାନକୁ ମାଧ୍ୟମ କରି ମନତୋଷ ମେଣ୍ଟାଇବାର ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି—

ବ୍ୟାସକବି ଫକୀରମୋହନଙ୍କ କାବ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିରେ ପାନ କେତେବେଳେ ବ୍ୟଙ୍ଗାତ୍ମକ ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି ତ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ଇଂରେଜଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଶବ୍ଦ ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି । ପାନର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଯାଇ ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି, “ଜଗତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପାନ ତହିଁ ଗୁଣ୍ଡି ପୁଣି ଅମୃତ ଫୋପାଡ଼ି ଦେବେ ଦେବତାଏ ଶଶି ।”

ଠିକ୍ ସେହିପରି ଜଂରେଜ ସୈନ୍ୟଙ୍କ କବଳରୁ ଗଡ଼ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଯାହା ଲେଖିଥିଲେ, ତାହା ହେଲା, “ଲୋକନାଥ ଖମାରିଆ ଜାଣିବୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଶହେ ପାନ, ଦୁଇଶହ ଗୁଆ ପଠେଇବୁ । ଉତ୍ତର ପଟୁ ମାହାରା କରି ଆଖୁବିଲକୁ ପାଣି ମଡ଼େଇବୁ ନ ହେଲେ ଆଖୁବିଲର ନାଶ ଯିବ ।” ଖମାରିଆ ପାଖକୁ ଲେଖା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ରାଜାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ପତ୍ରବାହକକୁ

କୌଶଳରେ କେନ୍ଦୁଝର ଗଡ଼ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବାର ହୁକୁମ୍ମ ଥିଲା । ଏଠାରେ ପାନର ଅର୍ଥ ଥିଲା ସୈନ୍ୟ, ଗୁଆର ଅର୍ଥ ବନ୍ଧୁକ ଗୁଳି ଓ ଆଖୁ କିଆରି ହେଲା ରାଜାଙ୍କ ଗଡ଼ ।

ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି-(୧୮୪୩-୧୯୧୮) ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସର ଜନ୍ମଦାତା ରୂପେ ସୁପରିଚିତ । ବାଲେଶ୍ୱର ସହର ନିକଟସ୍ଥ ମଲ୍ଲିକାଶପୁର-ଠାରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମସ୍ଥାନ । ସେ ପିଲାଦିନୁ ପିତୃମାତୃହୀନ ହୋଇ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ନ ପାରି ଶିକ୍ଷକତା କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ଚଳେଇବାକୁ ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟମ ସେତେବେଳେ କରିଥିଲେ, ତା’ ବିରୋଧରେ ସେ ଆପ୍ରାଣ ଲଢ଼ିଥିଲେ । ସେ ନିଜ ଚେଷ୍ଟାରେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଗୋଟିଏ ଛାପାଖାନା ବସାଇ ‘ସମ୍ବାଦ ବାହିକା’, ‘ବୋଧଦାୟିନୀ’ ନାମକ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ସ୍ୱଭାବକବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କ ସାରସ୍ୱତ ସର୍ଜନାରେ ବି ପାନକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇନାହିଁ । ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ସେତେବେଳେ ସାର୍ଥକ ହୋଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ତାହା ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତର, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟକୁ ଆବେରି ନେଇଥାଏ । କବି ବା କିପରି ପାନକୁ ନିଜ କୃତିରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ନ ଥା'ନ୍ତେ; ଯାହା ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ଜନଜୀବନକୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି ରଖିପାରିଛି । ସତରଂ ସେ ଲେଖିଲେ—

ଚକ୍ରାଠାରୁ ଆରମ୍ଭି ରାଜଦରବାର
ସବୁଠାରେ ରହିଅଛି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ।
ରକ୍ଷାପତ୍ର ଆରମ୍ଭି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବାସନ
ନାନା କର ହୁଅଇ ପର୍ବର ଆସନ ।
ପାନ ଧରି ହାତକୁ ଚାଲଇ ହାତୁଆ
କେହି ଜାଣେ କାଖରେ ପାନର ବଟୁଆ ।

ପାନକୁ ନେଇ ଅନେକ ଗାତିକବିତା ରଚିତ ହୋଇଛି । ସେହିପରି ଏହାର ବ୍ୟବହାର ପଲ୍ଲୀଗୀତ, କାନ୍ଦଣା ଗୀତ, ରଜଦୋଳି ଗୀତ, ସମ୍ବଲପୁରୀ ଗୀତ, ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସଂଗୀତ ତଥା ଭଗବତମାଳିମାନଙ୍କରେ ବି ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥାଏ ।

ବାଉଁଶ ଅଗରେ ଧାନ,
ମୁଁ ଦେବି କଉଡ଼ି ଖାଇବୁ ପାନ
ଏବେ ଚାଲ ଯିବା ବୃନ୍ଦାବନ, ବଉଳ ଲୋ।
ନଇଁଆସେ ନୂଆ ଜହ୍ନ, ବଉଳ ଲୋ ।

ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଝିଅମାନଙ୍କର ପୁଚିଖେଳ ଆଦୃତ ଥିଲା । ସେହି ଖେଳମାନଙ୍କରେ ବୋଲାଯାଉଥିବା ଗୀତଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ପାନର ଠିକ୍ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା । “ପୁଚିଲୋ ଘୁଞ୍ଚି ଯା, ଓଳି ତଳେ ଲୁଚି ଯା, ମଇଁଷିଆ ଭାଇ କିଏ ରେ, ପାନ ଖୋଜିନେ, ଗୁଆ ଖୋଜିନେ, ଭାଇଙ୍କ ସାଥରେ ଯିଏ ରେ ।”

ସେହିପରି ପଶିମ ଓଡ଼ିଶା ଅଞ୍ଚଳରେ ପୁରିଖେଳକୁ, ‘ଛିଲୋ ଭାଇ’ ଖେଳ କୁହାଯାଏ । ସେହି ଖେଳର ଗୀତରେ ମଧ୍ୟ ପାନ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । “ଛି ଲୋ ଭାଇ, ଆ ଖେଳମା ଭାଇ / ମାମୁର ଘରେ ଧାନ / କେତେ ଖାଇବୁ ପାନ ପାନ ପାନ.... ।” ଲୋକ ସଂଗୀତ ବ୍ୟତିରେକ ପାନ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଓଡ଼ିଆ

ଭଗବତ୍‌ମାଳିରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । “ମଲ୍ଲୁ ଶାଶୁଘର ପଲ୍ଲୁରେ..... ।”

ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ, ଆମ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ସହିତ ପାନର ସମ୍ପର୍କ ଖୁବ୍ ନିବିଡ଼ । ଏପରିକି ଆମର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ବିଡ଼ିଆ ପାନ, କର୍ପୂର, ପାନ, ଲବଙ୍ଗ ଦ୍ଵାରା ମଣୋହି କରାଯାଏ । ବିବାହ, ବ୍ରତ, ବିଭିନ୍ନ ଓଷାରେ ପାନର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ତ୍ରିନାଥ ମେଳାରେ (ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ, ମହେଶ୍ଵରଙ୍କ ଏକତ୍ର ପୂଜା) ଠାକୁରଙ୍କୁ ବିଡ଼ିଆ ପାନ ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ । ବାଷ୍ପଚାଳିତ ଯାନ ଉଦ୍ଭାବିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପାଲଟଣା ବୋଇତରେ ଲୋକେ ସମୁଦ୍ର ପାରି ହେଉଥିଲେ । ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ବୋଇତ ନିର୍ମାଣ ଓ ଚାଳନାରେ ଖୁବ୍ ଦକ୍ଷ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ବୋଇତ, ବାଣିଜ୍ୟ ଇତିହାସପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ନଦୀ ମୁହାଣରେ ଥିବା ବୋଇତକୁଦ, ଭାଷାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଜାହାଜିଆ ଶବ୍ଦ, କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ତଙ୍ଗାଭସା, ଠାକୁରାଣୀ ଗାଧୁଆ ଓ କାର୍ତ୍ତିକ ଅମାବାସ୍ୟା, ପରଦିନ ବୋଇତ ଚିତ୍ରର ପୂଜା ଓ କାହାଣୀରେ ସାଧବ ବୋହୂର ବୋଇତ ବନ୍ଦାପନା ଆଦି ତାହାର ସ୍ଵାରକ ।

ସେହି ପୂର୍ବକଥାକୁ ମନେପକାଇ ପ୍ରତିବର୍ଷ କାର୍ତ୍ତିକ
ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ପାହାନ୍ତର ଆମେ ନଦୀ, ନାଳ, ପୋଖରୀ ଓ

ସମୁଦ୍ରମାନଙ୍କରେ କଦଳୀପାଗୁଙ୍ଗା କିମ୍ବା କାଗଜର ଡଙ୍ଗା ଭସାଇ ବୁଡ଼ ଭଳି ପାଳନ କରିଆସୁଅଛୁ । ସେହି ତଥାକଥିତ ଡଙ୍ଗାମାନଙ୍କର ଦୀପ (ଆଲୋକ) ସହ ପାନ-ଗୁଆ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଇ ଭସାଇଦେଇ ଗାଉଛୁ, “ଆ କା ମୋ ବୈ, ପାନ ଗୁଆ ଖାଇ, ପାନ ଗୁଆ ତୋର ମାସକ ଧରମ ମୋର ।” ଏହି ପଂକ୍ତିଟି ଓଡ଼ିଆ ଜନମାନସର ଏକ ଧାର୍ମିକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଏହି ପରମ୍ପରା ରକ୍ଷା କରି ଆମେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରିଥାଉ । ହିନ୍ଦୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ‘ଡନ୍’ରେ ପାନକୁ ନେଇ ସୁନ୍ଦର ଗୀତଟିଏ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇଥିଲା — ପାନ ବନାରସଞ୍ଜାଲା / ଖାଇକେ ବନ୍ଦ ଅକଲକି ତାଲା...

ଏହି ପାନର ମଧୁର ଶଙ୍ଖଟି ନେଇ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ
ବାରମ୍ବାର କଥାଟିଏ ଧକ୍କା ଖାଉଛି । ଏଣୁ କଥାଟି
ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛି । ପ୍ରାୟ ଚାଳିଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ
ଦିନର କଥା । ସେତେବେଳେ ଡାକ୍ତର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଦେଇ
କଟକ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପ୍ରଫେସର ଥାଆନ୍ତି । ମୋ
ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଚିଉମର୍ ଅପରେସନ୍ ସେ କରିଥାନ୍ତି । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ
ପାନ ଖାଆନ୍ତି । ଅପରେସନ୍‌ର ପରଦିନ ପାନ ଖଣ୍ଡେ
ଖାଇବା ପାଇଁ ସେ ବଡ଼ ଡହଳବିକଳ ହେଲେ । ଅନ୍ୟ
ଡାକ୍ତର ପାନ ନ ଖାଇବା ପାଇଁ କଡ଼ା ତାଗିଦ୍ କରିଥିଲେ ।
ପାନଖଣ୍ଡେ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଲା ନାହିଁ, ଯଦିଓ ସେ ସିଷ୍ଟରମାନଙ୍କୁ
ବହୁ ନେହୁରା ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଦିନ କଟିଗଲା ।

ଦୋଳ ଯାତରା

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ଦଳେଇ

ଦୋଳ ଯାତ ଆସେ ବରଷେ ଥରେ

ମଜା ଓ ମଉଜ ସବୁରି ଘରେ

ଖୁସିରେ ନାଚଇ ମନ

ଚିକିମିକି କୁନି ତାରାଙ୍କ ମେଳରେ

ଖୁଲିଖୁଲି ହସେ ଜହ୍ନ ।

ତା’ ପରଦିନ ପ୍ରଫେସର ଆସି ପଚରାଉତରା କଲେ ଏବଂ କହିଲେ, “ସବୁ ତ ଭଲ ଅଛି, ତୁମେ ଏପରି ମୁହଁଟାକୁ କରୁଛ କାହିଁକି?” “ପାନ ଖଣ୍ଡେ ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । ସେମାନେ ମନା କରୁଛନ୍ତି ।” ବୋଲି ସେ କହିଲେ । “କିଏ ମନା କରୁଛି?” ଏପରି କହି ପ୍ରଫେସର ତାଙ୍କ ପକେଟରୁ ପାନ ଖଣ୍ଡେ ବାହାର କରି ହସିଦେଇ କହିଲେ, “ନିଅ, ଶୀଘ୍ର ପାନ ଖଣ୍ଡକ ପାଟିରେ ଜାକିଦେଲ ।” ଅର୍ଥାତ୍ ପାନ ଖାଇଲାବାଲା ପାନର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଜାଣେ ।

ରାଜାବଗିଚା, କଟକ-୯

ସଜବାଜ ହୋଇ ଆସଇ ଦୋଳ

ଅବିର ଖେଳରେ ସଭିଏଁ ଭୋଳ

ଦୋଳ ଗାଁ ଗାଁ ବୁଲେ

ଘଣ୍ଟଘଣ୍ଟା, ଗଙ୍ଗା, ମୃଦଙ୍ଗ ବାଜଇ

ଆମ ପେଟୁପେଟୁ ଝୁଲେ ।

ବିମାନରେ ରାଧାମାଧବ ବସି

ଭକତକୁ ଚାହିଁ ଦିଅନ୍ତି ହସି

ଭକତିରେ ନୋଇଁ ମଥା

ଭୋଗରାଗ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ସଭିଏଁ

ଜଣାନ୍ତି ମନର କଥା ।

ବିମାନରେ ଦିଅଁ ଆନନ୍ଦେ ଝୁଲି

ମେଳନ ପଦାକୁ ଥାଆନ୍ତି ବୁଲି

ଦୋକାନ ବଜାର ବସେ

ଗହଳି ଚହଳି ଲାଗଇ ସେଠାରେ

ମେଳନ ପଡ଼ିଆ ହସେ ।

ଦୋଳ ପରେ ପରେ ଆସଇ ହୋଲି

ନାଲି, ନେଲି ରଙ୍ଗ ପାଣିରେ ଗୋଲି

ହାତେ ପିଟକାରି ଧରି

ରଙ୍ଗ ବୋଲାବୋଲି ହୁଅନ୍ତି ସଭିଏଁ

ମନରେ ସରାଗ ଭରି ।

କେତେ ଖୁସି ଦୋଳ ପରବ ଦିଏ

ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଯାତରା ଜଏ

ବରଷକେ ଆସେ ଥରେ

ଏକତା ଡୋରିରେ ସବୁ ମଣିଷକୁ

ଏକଜୁଟ ସିଏ କରେ ।

ଶଶାଙ୍କ ନିବାସ, ବାଲିଘାଟ, ପୁରୀ-୨

ଜିଲ୍ଲା କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧିକାରୀ, ପୁରୀ

ଡ ଶ୍ରୀଭେଂଦ୍ର ମୋହନ ଶ୍ରୀ ଚଂଦନ ସିଂହ

ସେମିତି ଥରେ । ସେବେଳେ ଭାରତରେ ମୁଗଳ
ରାଜୁତି ଚାଲୁଥାଏ । ଶାହା ନ ଶାହ ଆକବର ଆଆଁତି
ଗାଦିରେ । ତା'କୁ ଖୁଅର କରୁଥାଏ ଜଣେ ବାରିକ ।
କହିଲା— ହଜୁର, ଆପଣଙ୍କ ଅଜବାଜ୍ ଅନେକ ଦିନରୁ
ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ ହେଲେଣି । ସେଠି କେମିତି ରହୁଛନ୍ତି !
ଭଲରେ କି ମନ୍ଦରେ ! ଆପଣ ସେ କଥା ତ ବୁଝୁନାହାନ୍ତି !
କି ବଝିବା ଚେଷ୍ଟା ବି କରନାହାନ୍ତି !

“ନାହିଁ ହଜୁର ! ଜାଣିହବ । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ମନ୍ତ୍ରଚକ୍ର କରି ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି । ସେମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜାତିକୁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ପଠେଇଲେ ! ଯେ ତ ହଜୁରଂ କ’ଣ ହାତର ଖେଳ ।”

ଈର୍ଷାକୁ ଲୋକେ ହେଁତି ମାରିଲେ । ଭୋଜିଭାତ
 କଲେ । ମିଠେଇ ବାଣ୍ଟିଲେ । ଓହ୍ଲେରେ ! କଣ୍ଟାଟେ ଗଲା ।

ଗଛ ଯୋଗୁଁ ଆମେ ଜୀବନରକ୍ଷାକାରୀ ଅମ୍ଳଜାନ ପାଇ । ଅମ୍ଳଜାନ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରୁ ରୋଗ ଜୀବାଣୁକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଏ । ପରିବେଶକୁ ପରିଷ୍କାର କରି ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କୁ

“ମା ! ଜଳଳ କେମିତି ବର୍ଷା କରାଏ ?” —
 ଧନରେ ! ଗଛ ତା’ ଚେର ସାହାଯ୍ୟରେ ମାଟିରୁ ପାଣି
 ଆଣି ପତ୍ରକୁ ଯୋଗାଏ । ପତ୍ରରେ ଥିବା ସବୁଜକଣା
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଉତ୍ତାପ ଓ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରୁ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ବାଷ୍ପ
 ସଂଗ୍ରହ କରି ତା’ ଦେହରେ ଥିବା ସବୁଜକଣା ସାହାଯ୍ୟରେ
 ପତ୍ର ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି କରେ । ବଳକା ଜଳକୁ ବାଷ୍ପ
 ଆକାରରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଛାଡ଼ିଦିଏ । ସେହି ଜଳୀୟବାଷ୍ପ
 ମେଘ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଉଦ୍ଭିଦକୁ ଜୀବନ ଦିଏ । ପରିବେଶକୁ
 ରକ୍ଷା କରେ । ପରିବେଶ ଦୂଷିତ ହେବା ଯୋଗୁ ଅନେକ
 ଜୀବଜନ୍ତୁ ମରି ହଜିଗଲେଣି । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଜଣା

“ଜେଜିମା ! ସେ ଗଙ୍ଗା ପାଣି ଆଣିବା ପାଇଁ କ’ଣକି କହୁଥିଲେ ? ଆହୁରି କେତେ ନଦୀ ତ ଅଛି ।”

ଦୋଷ ଦେଇ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ

ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଚାନ୍ଦ

ଆମେ ଠିଆ ହେଲେ ସମାଧାନ ହେବ
ସମାଜକୁ ଦୋଷ ଦିଅ ନାହିଁ
ବାଲୁଙ୍ଗା ଗଛକୁ ଓପାଡ଼ି ଫିଙ୍ଗିଲେ
ସୁନାର ଫସଲ ମିଳିବ ଯାଇ ।
ଛାଡ଼ିଦିଅ ତାଙ୍କୁ ନ ମାନୁଛି ଯିଏ
ଭୋଗିଯାଉ ସିଏ କର୍ମଫଳ
ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ ମାତାଳ ପାଖରୁ
ମିଳିବ ଦେହରେ ନୂଆ ବଳ ।

ଆମେ ଦାୟୀ ଅଛୁ ଯୁବପିଢ଼ି ପାଇଁ
ଆମେ କରିନାହୁଁ କଟକଣା
ଲଗାମ ଛାଡ଼ିଲେ ମନଟା ଧାଇଁବ
ମାନିବନି କିଛି ହେବ ବଣା ।
ଛେକି ଦିଅ ବାଟ ପଶିବା ଆଗରୁ
ସଫା କରିଦିଅ ଅସନାକୁ
ପରିଷ୍କାର ହେଲେ ମିଳିବ ଯଥେଷ୍ଟ
ଝଟି ପାଣ୍ଡବ ଶାସନକୁ ।
ଜ୍ଞାନ କୌଶଳର ଅସଲ ରହସ୍ୟ
ରହିଛି କେବଳ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥରେ
ପବିତ୍ରତା ଥିଲେ ଆପେ ମିଳିଯିବ
ସମାଧାନ ରାସ୍ତା ସାମନାରେ ।

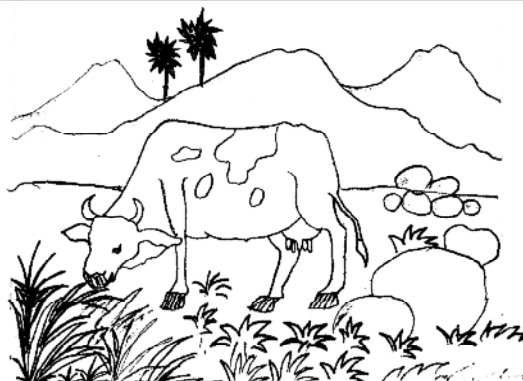
ଆନନ୍ଦପୁର, ଚାନ୍ଦିବାହି, କେନ୍ଦୁଝର-୭୫୮୦୨୧

“ହଁ ରେ ବାଇଆ । ପୃଥ୍ବୀରେ ହିମାଳୟ ବଡ଼ ପର୍ବତ । ଏଇ ଗଙ୍ଗାନଦୀ ସେଥିରୁ ବାହାରିଛି । ସେହି ପର୍ବତରେ ଅନେକ ଔଷଧୀୟ ଗଛ ଅଛି । ସେହି ସବୁ ଗଛ ମୂଳ ଦେଇ ଗଙ୍ଗାନଦୀ ବହିଥାଏ, ସେଥିପାଇଁ ତହା ଭଲ । ଏବେ କିନ୍ତୁ ନଦୀକୂଳରେ ଥିବା କାରଖାନା-ମାନଙ୍କରୁ ମଇଳା ପଦାର୍ଥ ନଦୀରେ ମିଶୁଛି । ତେଣୁ ପାଣି ଦୂଷିତ ହୋଇଗଲାଣି ।”

“ବୁଝିଲୁ ରାଜାଜୀ ! ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ଠାକୁର ଠାକୁରାଣୀମାନେ ଆମର ଉପକାର କରୁଛନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେମିତି ଗଛମାନେ ଆମର ଉପକାର କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମେ ବୃକ୍ଷକ ଦେବତା ରୂପେ ମାନୁଛୁ ଓ ପୂଜା କରୁଛୁ ।”

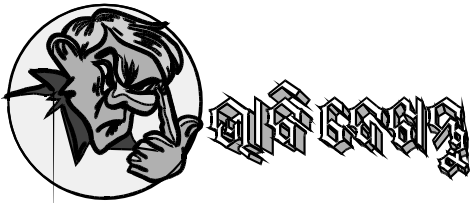
ଗଛ ଲଗାଇବା ଗୋଟିଏ ମହତ କାର୍ଯ୍ୟ । ସମସ୍ତେ
ମନେରଖିବା କଥା— “ଗଛ ଲଗାଅ, ଦେଶ ବଞ୍ଚାଅ ।”

ଗୋପାଳପୁର, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୋଇଲି, କଟକ-୭୫୪୨୦୭

ସାଗର ସୌରଭ ମହାନ୍ତି, ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ, ସରସ୍ୱତୀ ଶିଶୁ
ମନ୍ଦିର, ଆନନ୍ଦପୁର

ସା. ଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷାର ଉତ୍ତର :- ୧) ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି, ୨) ଯୁକ୍ତିତ୍ୱ, ୩) ମଦନ ମୋହନ ମାଲବ୍ୟ, ୪) ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ, ୫) ଜିତେନ୍ଦ୍ର ହରପାଲ ଓ କୃଷ୍ଣା ପଟେଲ, ୬) ୧୯୪୯, ୭) ୨୦.୪.୨୦୧୪, ୮) ବିନୋଦ କାନୁନ୍ଗୋ, ୯) ଭୀମରାଓ ଆମ୍ବେଦକର, ୧୦) ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ, ୧୧) ବଲ୍ଲଭେବ, ୧୨) ସାମ୍ବେଦ ।

ଜୀବନର ଅସଲ ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ଏ ବିରାଟ ସଂସାର ଭିତରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ତା ଛୋଟ ‘ସଂସାର’ଟି ଚଳେଇବାକୁ ପଡ଼େ । କିନ୍ତୁ ଏଇ ଶେଷ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ତାକୁ ଯେତେ ପରୀକ୍ଷାର ଅର୍ଚ୍ଚିତ ଭିତର ଦେଇ ଯିବାକୁ ହେଉଛି, ତାହା ଭାବିଲେ ବିସ୍ମିତ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ଆଦିମ ମଣିଷର ଜୀବନ ସରଳ ଥିବାରୁ ତାକୁ ଏତେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ପଡୁ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସଭ୍ୟତାର ଶିଡ଼ିରେ ଚଢ଼ି ସେ ଯେତେ ଉପରକୁ ଉଠିଲା, ତା ଜୀବନ ସେତିକି ଜଟିଳ ହେଲା ଏବଂ ତା ପରୀକ୍ଷାର ସଂଖ୍ୟା ଓ ପ୍ରକାର ସେତିକି ବଢ଼ିଲା । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ବେଳକୁ ଆମର ପୁଅଝିଆମାନେ ସ୍କୁଲ କଳେଜରେ ଯାହା ତ ପରୀକ୍ଷା ଦେଉଛନ୍ତି, ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଆଉ ଏକ ପରୀକ୍ଷା ଯୋଗ କରାଯାଇଛି, ଯାହାର ନାମ ‘ପ୍ରବେଶ ପରୀକ୍ଷା’ (Entrance Test)

ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ଶେଷରେ ପୂର୍ବେ ଯେପରି ପାସ୍ କରିଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚାକିରି ମିଳିଯାଉଥିଲା, ଏବେ ସେ ଅବସ୍ଥା ଆଉ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଅନେକ ପିତାମାତା ସେମାନଙ୍କର ପିଲାଙ୍କୁ କୌଣସି ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ପଢ଼ାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପଠନେହୁ ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚାହିଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏ ଦେଶରେ ନାହିଁ । ଏ ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁ ‘ପ୍ରବେଶ ପରୀକ୍ଷା’ର ସୃଷ୍ଟି । ଘରେ ନ ପଶୁଣୁ ତାଳ ବାଜିବା ପରି

ଏ ପରୀକ୍ଷା ପିଲା ଓ ସେମାନଙ୍କର ପିତାମାତାଙ୍କ ମନରେ ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

ଏସବୁ ପ୍ରବେଶ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଯେଉଁ କଠୋର, ‘କୋଟିଂ’ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହିଭଳି ବ୍ୟୟସାପେକ୍ଷ । ମୋଟା ଅଙ୍କର ବିପୁଳ ପରିମାଣ ଅର୍ଥ ଚାନ୍ଦାସ୍ୱରୂପ ଦେଇ ପୂର୍ବେ କେହି କେହି ଘରୋଇ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ସ୍ଥାନ ପାଇପାରୁଥିଲେ; କିନ୍ତୁ କ୍ରମେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ତାକୁ ହେଉଥିବାରୁ ଏବେ ତାହା ମଧ୍ୟ ସହଜ ହେଉନାହିଁ । ଯେତେ ଚାନ୍ଦା ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ପୂର୍ବ ପରୀକ୍ଷାମାନଙ୍କରେ ଭଲ ନମ୍ବର ରଖିଥିବା ପିଲାଙ୍କୁ ହିଁ ସେଠାରେ ସ୍ଥାନ ମିଳୁଛି ।

ଆଉ ଟିକିଏ ତଳ ସ୍ତରକୁ ଖସିଲେ ଏ ପ୍ରବେଶ ପରୀକ୍ଷାର ଅଭିନୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ଚତୁର୍ଥ, ଷଷ୍ଠ ଓ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କରେ । ପାଠ୍ୟବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ ବେଳକୁ ହଜାର ହଜାର ବାଳକ ବାଳିକା ଏହି ଅଗ୍ନିପରୀକ୍ଷାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ପିତାମାତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଉଦ୍ବେଗ, ଯେଉଁ ଭାଲେଣି, ଟିଉସନ୍ ମାଷ୍ଟଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଅନୁସରଣ, ତାହାର ସୀମା ନାହିଁ । ଯେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ସେ ବଡ଼ ବଡ଼ ସ୍କୁଲରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ, ଯେ ନହେଲେ ସେ ଖୋଜି ବୁଲିଲେ ପାର୍ଶ୍ୱ ଦେବତାଙ୍କୁ । ସେଠାରେ ଭିଡ଼ ଟିକିଏ କମ୍ । ତେଣୁ କୌଣସିମତେ ସେଠାରେ ସ୍ଥାନ ମିଳିଗଲେ ରକ୍ଷା ପାଆନ୍ତି ପିତାମାତା ।

କନ୍ଦେଶ୍ୱରୀ, ନର୍ସରୀ ଓ ପବ୍ଲିକ୍ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଏହି ‘ପ୍ରବେଶ ପରୀକ୍ଷା’ର ପ୍ରତାପ ଆହୁରି ବେଶି । ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରମାନଙ୍କରେ ଧନୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲା ସେଠାରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସେଠି ମଧ୍ୟ ସେଇ ସମସ୍ୟା— ସ୍ଥାନ ଅଳ୍ପ, ପ୍ରାର୍ଥୀ ଅନେକ । ତେଣୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ବାଛି ବାଛି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ବିଚରା ତିନିଚାରି ବର୍ଷର ଶିଶୁ, ସେ

ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ବଛାବଛା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ପରୀକ୍ଷା ଉପଯୋଗୀ ତ ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନ୍ୟାୟ । ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆମେରିକାର ଜଣେ

ଯୋଗଜନ୍ମା ପୁରୁଷ ବୁକାର ଚି. ଖ୍ରୀଷ୍ଟନଙ୍କ ପିଲାଦିନ କଥା ଲେଖାଯାଇପାରେ । ସେ ଥିଲେ ନିଗ୍ରୋ । ତାଙ୍କୁ ସାତବର୍ଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ପାଠ ପଢ଼ି ନ ଥିଲେ । ସାବତବାପାଙ୍କ ସହିତ ଲୁଣରୁଲୀରେ ତାଙ୍କୁ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା; କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଦୁର୍ବାର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ।

ଦିନେ ସେ ଶୁଣିଲେ ଭର୍ଜିନିଆର ହାମ୍ପଟନ୍‌ଠାରେ ନିଗ୍ରୋ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ସ୍କୁଲ ଖୋଲାଯାଇଛି । ସେ ସ୍ଥିର କଲେ ସେଇଠାକୁ ଯାଇ ପାଠ ପଢ଼ିବେ; ମାତ୍ର ଯିବେ କେମିତି ? ହାତରେ ଧନ ନାହିଁ, ପୁଣି ଆଠ ଶହ କିଲୋମିଟର ଦୂର । ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦୁଇ ବର୍ଷର ରୋଜଗାର ସଞ୍ଚୟ କରି ବାଳକ ବୁକାର, ହାମ୍ପଟନ୍‌ ଯାତ୍ରା କଲେ ।

ବଗି ଗାଡ଼ିରେ, ଶଗଡ଼ରେ, କେଉଁଠି ବା ପାଦରେ ଚାଲି ଚାଲି ସେ ସେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ପଥଶ୍ରମ ଓ ଅନଟନ ହେତୁ ତାଙ୍କ ଚେହେରା ଓ ବେଶପୋଷାକ ମଇଳା ଦିଶୁଥାଏ । ସେହି କାରଣରୁ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ନେବାକୁ ପ୍ରଥମେ ମନା କରିଦେଲେ । ବୁକାରଙ୍କୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଅନ୍ଧାର ଦେଖାଗଲା । କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କଲାପରେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ଝାଡୁ ଖଣ୍ଡେ ଦେଇ ଘରଟିକୁ ସଫା କରିବାକୁ କହିଲେ । ବୁକାର ସେ ଘରଟିକୁ ଖଣ୍ଡେ କନାରେ ତିନିଧର ପୋଛାପୋଛି କରିବା ପରେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ତୁମକୁ ନିଆଯାଇପାରେ ।”

ଏହିପରି ଭାବରେ ବୁକାର ତାଙ୍କ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉର୍ତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ । ଯେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ସ୍ଥାନ ନ ପାଇବାରୁ ଆଠଶହ କିଲୋମିଟର ପଥଶ୍ରମ କରି

ଆସିଛି, ସେ ପିଲାକୁ ଯଦି ‘ପ୍ରବେଶ ପରୀକ୍ଷା’ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ, ତେବେ ଏହାଠାରୁ ନିଷ୍ଠୁର ଶିକ୍ଷାନୀତି ଆଉ କଣ ଅଛି ?

ସେ ଯେ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏତେ ଦୂରରୁ ଆସିପାରିଛି, ଏହା ହିଁ କଣ ତାର ଯୋଗ୍ୟତାର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ? (ପୁରୁଣା ସଂସାର ପୃଷ୍ଠାରୁ)

ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ

ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷାର ଉତ୍ତର— ୧ । ଗ) ୫ କି.ମି । ୪ କି.ମି ବେଗ ଓ ପାଞ୍ଚ କିଲୋମିଟର ବେଗ ମଧ୍ୟରେ କି.ମି. ପ୍ରତି ମିନିଟ୍ (୧୫ମି-୧୨ମି) ତଫାତ୍ ରହିଛି । ଦୁଇ ବେଗ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟରେ ୧୫ମିନିଟ୍ (୫ମି+୧୦ମି) ତଫାତ୍ ଥିବାରୁ ମୋଟ ଦୂରତା ୧୫ / ୩ ବା ୫ କି.ମି. ।

୨ । ଘ) ଅଧେ ଗାତ ଖୋଲାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଗଭୀର ବା ଚଉଡ଼ା ଯେତେ କମ୍ ହେଉନା କାହିଁକି, ତାହା ଗୋଟିଏ ଗାତ ହେବ; ଅଧେ ଗାତ ନୁହେଁ ।

୩ । (୬) କାରଣ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିଲେ ଜାଣିହେବ ୬ର ଦୁଇଗୁଣ ୧୨ ଓ ୨୩ ଯୁକ୍ତ ୫ ହେଉଛି ୧୪ର ଦୁଇଗୁଣ । ତେଣୁ ୨୯ଟା ନିଆରା ପଡ଼ିଯାଉଛି ।

୪ । ଗ) ସରସରୁ— କାରଣ ସ-କ, ଓ ର- ଟ ଭଳି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ।

୫ । ଗ) ୨୦ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାରୁ ଦ୍ଵିତୀୟଟି ଫେଡ଼ିଲେ ପିତାଙ୍କ ବୟସ ବାଦ ପଡ଼ିଯିବ ଓ ମାତାଙ୍କ ବୟସରୁ କନ୍ୟାର ବୟସ କଟିଯିବ । ତେଣୁ କନ୍ୟାଜନ୍ମ ସମୟର ମାତାଙ୍କ ବୟସ ମିଳିଯିବ ।

୬ । ଗ) ଅର୍ଥାତ୍ ଦଉଡ଼ିଟି କୌଣସି ଖୁଣ୍ଟ ବା କଣ୍ଟାରେ ବନ୍ଧା ହୋଇ ନଥିବ ।

ଶ୍ରୀ କାଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି

ସେଭଳି ମଣିଷ ଆଉ ମିଳିବେନି । ଯିଏ ଆରମ୍ଭରୁ
ଚିତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ର ସହିତ ନାଟକର ବିଚିତ୍ର
ଦୁନିଆଁ ଓ ବିବିଧ ବିଭାଗରେ କିଛି ନୂଆ ଛୁଆଁ ଦେଇ
ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

ବୟସ କଥା ସେ ଭୁଲିଯାଇଥିଲେ । ରୋଗ ତାଙ୍କୁ ଶୁଆଇଦେଲା । ଦୀର୍ଘ ଜୀବନର ସଫଳତାକୁ ଅତି ଅଳ୍ପରେ କହିଲେ— ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ସୁପ୍ରସ୍ତ ତଥା ନାଟ୍ୟ ଓ ଚିତ୍ର ଜଗତର ବିଦ୍ୟାଶାଳ ଆମେ ହରାଇଲୁ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପ କହିଲେ ଅବା ନାଟକ ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହେବା ପାଇଁ ସଫଳ ପ୍ରୟାସଟିଏ ଥିଲେ— ପ୍ରଥମେ ମନକୁ ଆସୁଥିଲେ ଅସୀମଦାଦା, ଓରଫ ‘ଦାଦା’ । ସେ ‘ଦାଦା’ ଭାବରେ ଚିତ୍ର ଓ ମଞ୍ଚ ଦୁନିଆଁର ଜଣେ ସ୍ୱାଭିମାନୀ ଓ ଲୋକପ୍ରିୟ ଶିଳ୍ପୀମଣିଷ ।

ଅସୀମପ୍ରେମୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଘର ମଣିଷ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ । ଭଲମନ୍ଦରେ ତାଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ନେଉଥିଲେ । ଏକାଧାରରେ ସେ ଥିଲେ ମଞ୍ଚସଜ୍ଜା,

୨୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ମଞ୍ଚନାଟକର ସେ ମଞ୍ଚସଜ୍ଜା ସହିତ ୫୦ରୁ ଅଧିକ ମଞ୍ଚ ନାଟକରେ ଅଭିନୟ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛନ୍ତି । ଅନେକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ସେ କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିଲେ । କେତେକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି । ଆକାଶବାଣୀ କଟକର ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ନାଟ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ଭାବେ ସେ ବହୁ ବେତାର ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି । ମୋର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯେ ଦାଦାଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ କେତେକ ବେତାର ନାଟକରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛି । ଦାଦା ଜଣେ ସୁଲେଖକ । ସେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିପାରନ୍ତି ସାନ ସାନ କଥା ।

ସ୍ତମ୍ଭକାର ଭାବରେ କୌଣସି କଲେଜ ଉତ୍ସବମାନଙ୍କରେ ଅତିଥି ହୋଇ ଯିବାର ସମସ୍ୟା ଏବଂ ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀରେ ପ୍ରଗତି ମଇଦାନରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ପ୍ରଜ୍ଞାପନ ମେଡ଼ ରାଜସମ୍ମାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ କଥା ସେ ଭାବ ଓ ତତ୍ତ୍ୱଭିତ୍ତିକ କରି ଲେଖିପାରନ୍ତି । ଅନେକ କଳାକାର କିଛି କିଛି ନିଶା ଅବା ବଦଭ୍ୟାସର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତାହାକୁ ସେ ବ୍ୟସ୍ତବିବ୍ରତ ସମୟର ସାହାରା ମନେକରିଥାନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସେହି ସାହାରା ତାଙ୍କୁ ଅସମୟରେ କାଳର କବଳକୁ ଟାଣିନିଏ । ଦାଦା ଧୂମପାନକୁ ବିଳାସ ମନେକରି ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ରୋଗରେ ଶେଷନିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ତାଙ୍କର ଅନେକ କାମ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଗଲା । ‘କମଲା’ ନାମକ ଏକ ନାଟକକୁ ସେ ଅନୁବାଦ କରି ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ । ‘ସନାତନବାରୁ’ ନାମକ ଏକ ପୁସ୍ତକକୁ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ । ‘ପ୍ରମେୟ’ରେ ପ୍ରକାଶିତ ‘ସାନକହା’ ସ୍ତମ୍ଭକୁ

ବାଦଶାହା ତୁରନ୍ତକିଛି ଶାସନକାଳ ୫ ବର୍ଷରେ ସୀମିତ ଥିଲେହେଁ, ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସିଏ ଔରଙ୍ଗଜର କାକ୍ତାୟ ରାଜାଙ୍କ ସହ ବଙ୍ଗାଳର ବିଦ୍ରୋହୀ ହାକିମଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାସ୍ତ କଲେ । ବହୁ ପ୍ରଶାସନିକ ସଂସ୍କାର ଓ ସୁଧାର, କୃଷି ବିକାଶ ପାଇଁ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ତାଙ୍କ ସରବରାହ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁଧାର ସମେତ ଜ୍ଞାନୀ ଓ ପଣ୍ଡିତ ଏବଂ ଧର୍ମପ୍ରବର୍ତ୍ତକଙ୍କର ସିଏ ଥିଲେ ଜଣେ ବଳିଷ୍ଠ

କୋତଫୁଲଙ୍କ ଠାରୁ ଏହା ଜାଣିବାକ୍ଷଣି
ନିଜାମୁଦିନଙ୍କ ଦୃଢ଼େକ୍ତି ଥିଲା—
“ଦିଲ୍ଲୀ ଏବେବି ଅପହଞ୍ଚ ଦୂରରେ ।
ଏଣୁ ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଏବଂ ନିର୍ଭୟ ରୁହ
ବସ ।” ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଚାରୀ
କୋତଫୁଲ ଆଲିୟାଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ
ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ କହିଲେ— ମହାମନା !
ବାଦଶାହ କାଲି ପ୍ରତ୍ୟୁଷରେ ଦିଲ୍ଲୀ
ଫେରୁଛନ୍ତି । ଆଲିୟା ପୁନଶ୍ଚ
ଦୋହରାଇଥିଲେ, “ଏବେ ବି

ଅପହସ୍ତ ଦୂରରେ ଦିଲ୍ଲୀ ।” ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶୀ ସିଦ୍ଧପୁରୁଷ ଓ ସନ୍ଥବାଣୀ କେବେ ନିରର୍ଥକ ହୁଏନି । ସତକୁ ସତ ସେଇଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବିଜୁଳି ବେଗରେ ଖବର ପହଞ୍ଚିଲା ଯେ, ବାଦଶାହାଙ୍କ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନାର୍ଥେ ନିର୍ମିତ ଏକ ବିଶାଳକାୟ ସ୍ଵାଗତ ତୋରଣ ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିବା ଯୋଗୁଁ ବାଦଶାହା ତୁଗଳକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶଗାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଶେଷନିଶ୍ଵାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ କ୍ଷମତାକ୍ଷ ନିଜ ପୁଅ ମହମ୍ମଦ ବିନ୍ ତୋଗଲକଙ୍କୁ ସତଯନ୍ତ୍ର ହେତୁ ।

ଶ୍ରୀ. ୧୩୨୪ରେ ନିଜାମୁଦ୍ଦିନ୍ ଆଲିୟାଙ୍କ ମହାପ୍ରୟାଣ ହୋଇଥିଲା । ଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ତାଙ୍କ ସମାଧି (ମକବରା) ପୀଠ ଏକ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ତୀର୍ଥସ୍ଥଳ ପାଲଟିଛି ଅଗଣିତ ଭକ୍ତ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁଙ୍କର । ତାଙ୍କର ପବିତ୍ର ସ୍ମୃତିରେ—
ଦିଲ୍ଲୀ ରେଳଷ୍ଟେସନ୍ ନାମିତ ଓ ପ୍ରଖ୍ୟାତ । ସେ ଥିଲେ ପ୍ରଥିତଯଶା ସନ୍ଥ, ବିଦ୍ଵାନ୍ ଓ ମାନବବାଦୀ ଧର୍ମପ୍ରଚାରକ । ସେ ଥିଲେ ଅହିଂସ ଓ ଶାନ୍ତିକାମୀ, ହିଂସା ଓ ପ୍ରତିଶୋଧକୁ ସିଏ ଆସୁରିକ ଆଚରଣ ବୋଲି ସର୍ବଦା ନାପସନ୍ଦ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଅମୃତବାଣୀ ଓ ଉପଦେଶାବଳୀ ଗ୍ରନ୍ଥ ‘ରୁବାୟୀ ଦୁଲା ରୁବାଦ’ ଯେଉଁ ଅତୁଲ୍ୟ, ସେଉଁଲି ବହୁ ଜନାଦୃତ ।

୧୯୦ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଦ୍ରୀନୀଳୟ, ଲୁଇସବୋଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୪

ଆମେ ପିଲା ଓ ଭଉଣୀଭାଇ-- ଲେଖକ- ଶ୍ରୀ ସୁନାମଣି ରାଉତ, ରାଜାବଗିଚା, କଟକ-୯; ମୋବାଇଲ- ୯୪୩୭୧୯୨୮୯୦, ମିଲ୍ୟ- ୧୫୦ ଟଙ୍କା ।

ପାଳଭୂତ-- ଲେଖକ- ଶ୍ରୀ ମାଧବାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡା, ଏନ୍.ଭି-
୩୩, କଷୋଟୀ, ପାଣ୍ଡିରା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ମୂଲ୍ୟ- ୫୦ଟଙ୍କା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠାରେ ଚିତ୍ର ରହିଛି ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କଲାଭଳି । ଅଧିକାଂଶ କବିତା ଗନ୍ଧ ଭଳି ହୋଇଛି ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ରହିଛି । ସରଳ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ଏହି କବିତା ପୁସ୍ତକଟିର ରଂଗିନ୍ ପ୍ରଚ୍ଛଦରେ ‘ପାଲଭୂତ’ର ଚିତ୍ର ଚମତ୍କାର ହୋଇଛି । ପୁସ୍ତକଟିର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କାମନା କର ।

ସତ୍ୟର ଜୟ-- ଲେଖକ- ଶ୍ରୀ ଫକୀର ଚରଣ ପାଢ଼ୀ,
ବକଡ଼ାବେଡ଼ା, ଡାବୁଙ୍ଗା, ନବରଂଗପୁର, କୋରାପୁଟ,
ମିଳ୍ୟ- ୫୦ଟଙ୍କା।

ଏହି ତିନେଇ ୧/୮ ଆକାରର ପୁସ୍ତକଟିରେ ଅଭିଜାପର ଆଶୀର୍ବାଦ, ସୌଭାଗ୍ୟ ଓ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ, ଧନ୍ୟବାଦ ଇଶ୍ବର ଇତ୍ୟାଦି ୯ଟି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଗଳ୍ପ ରହିଛି, ଯାହାକି ଶିଶୁପାଠକମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ । ପ୍ରତି ଗଳ୍ପରେ ସୁଦୃଶ୍ୟ ଚିତ୍ର ରହିଛି । ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟି ରଙ୍ଗିନ ଓ ଆକର୍ଷଣୀୟ ।

୪।୨-- ବିଶିଷ୍ଟ ସାମ୍ବାଦିକ ତଥା ସ୍ୱୟଂଗଠକ ପ୍ରବୀର କୁମାର ସରକାରଙ୍କର ୭୯ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ । ସେ ମାତୃଭୂମି, ସମାଜ, ଓଡ଼ିଶା ଟାଇମସ୍ ଇତ୍ୟାଦିର ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

-- ପ୍ରବୀଣ ସାରସ୍ୱତ ସାଧକ ତଥା ଶିକ୍ଷାବିତ୍, ପଠାଣି
ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ୮୯ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ ।

୫।୨ — ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶକ ଓ ଫ୍ରେଣ୍ଡସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସହଦେବ ପ୍ରଧାନଙ୍କର ୮୩ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ ଏବଂ ନାଳନ୍ଦା ପବ୍ଲିକେସନ୍ସର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁଙ୍କର ୯୪ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ ।

୭।୨— ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ବିଶିଷ୍ଟ କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବୁଢ଼ା ମହାରାଣାଙ୍କର ୬୪ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ । ସେ ଶତାଧିକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ ।

୧୦।୨-- ଓଡ଼ିଶା ହାଇକୋର୍ଟର ପ୍ରାକ୍ତନ ବିଚାରପତି ଜଷ୍ଟିସ୍
ବାଳକୃଷ୍ଣ ବେହେରାଙ୍କର ୯୨ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ ।

୧।୨-- ପୂର୍ବତନ କେନ୍ଦ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଇ. ଅହମ୍ମଦ୍‌ର ପରଲୋକ ।

ଶବ୍ଦାର୍ଥ - ମାର୍ଚ୍ଚ-୨୦୧୭

୧ । କାଗଜରେ ବା କାଢ଼ିରେ ଘର କାଟି
ଉତ୍ତର ଲେଖନ୍ତୁ ।

୨ । ଶୂନ୍ୟ ଘରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଅକ୍ଷର
ବସାନ୍ତ ।

୩ । ଉତ୍ତର କାଗଜରେ ନାମ ଓ ଠିକଣା
ଲେଖନ୍ତୁ ।

୪ । ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ।

୫ । ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ ଫଳ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

୨୨ । ୩ । ୨୦୧୭

୧୩	୨	୩	*	୪୩	
	୫	୬	*	୭	୮୯
୧୦	*	*	୧୧	*	
*	୧୨	୧୩	୧୪	*	*
୧୫	୧୬		*	୧୭	
୧୮		*	୧୯	୨୦	

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ବାମରୁ ଡାହାଣ-- ୧ । ଅସୁରବିନାଶ ପାଇଁ ଏ ମୁନି ନିଜ ଦେହରୁ ଅସ୍ଥି ଦେଇଥିଲେ (୩), ୪ । ସୁତାକୁଶା ପରିଧେୟ ବିଶେଷ (୨), ୫ । ଏକ ଜାତିର ମାଛ (୨), ୬ । ଦୀର୍ଘକାଳ (୨), ୯ । ଦେବତାଙ୍କୁ ଦିଆଯିବା ଭୋଗ (୩), ୧୧ । ଗଦା ବା ମଦଗର (୩), ୧୨ । ଛାଇ ନିଦ (୨), ୧୩ । ଏକ ଭାରବାହୀ ପଶୁ (୨), ୧୪ । ପତିପତ୍ନୀ (୩) ।

ଉପରୁ ତଳ-- ୧ । କାଠ ହାଣିବାକୁ ଏଭଳି କୁରାଡ଼ା ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ (୩), ୨ । ଅବସ୍ଥଳ (୨), ୩ । ଗୋଟିଏ ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁ (୨), ୪ । ଘିଅରେ ଭଜା ମଇଦାପିଠା (୨), ୭ । କିରଣ (୨), ୮ । କେତେକ ଲୋକ ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ ଏକଟାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି (୨), ୯ । ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସଂସ୍କୃତ କାବ୍ୟ (୩), ୧୦ । ସମୟ (୨), ୧୧ । ରବିଶସ୍ୟ ବିଶେଷ (୨), ୧୨ । ଏକକାତାୟ ସାପର ନାମ (୨) ।

ଫେବୃଆରୀ ମାସ ଶବ୍ଦଧାରା ଉତ୍ତର (ବାମରୁ ଡାହାଣ)-- ୧ । ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ, ୩ । ପରିବା, ୪ । ଶରଣାର୍ଥୀ, ୬ । ନିଶ୍ଚୟ, ୮ । ସାବରମତି, ୧୧ । ପାରଦ, ୧୨ । ରମ୍ଭଜାନ, ୧୪ । ରାବଣ, ୧୫ । ଦାର, ୧୬ । ବସୁଧା, ୧୭ । ସମ ।

ଉପରୁ ତଳ-- ୧ । ପ୍ରାଙ୍ଗଣ, ୨ । ତ୍ୟାଜ୍ୟ, ବର୍ଜ୍ୟ, ୩ । ପରସ୍ବର, ୪ । ଶନି, ୫ । ବିବର, ଗହ୍ବର, ୬ । ସୋପାନ, ୯ । ବରଣ, ୧୦ । ମଜା, ୧୩ । ନରମ, ୧୪ । ରାବ, ୧୫ । ଦାସ ।

ଗଡ଼ମାସର ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଦାତା- ରସାନନ୍ଦ ଘଡ଼େଇ, ପୁଅଶିଆ, ରାସେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତ, ଚମ୍ପୁଆ, କେନ୍ଦୁଝର; ରାଜକିଶୋର ସାହୁ, ଓଡ଼ଗାଁ, ନୟାଗଡ଼; କୁମାର ଅଭିଜିତ ନାୟକ, ପଞ୍ଚାୟତ ହାଇସ୍କୁଲ, ଅଣ୍ଟିଆ, ଜେନାପୁର; ନିଶିକାନ୍ତ ବେହେରା ; ବେଢାପଡ଼ା; ହିନ୍ଦୋଳ ରୋଡ଼, ଡେଙ୍କାନାଳ ।

ପୃଥ୍ବୀ କ୍ଷଣକ୍ଷଣକେ ଆନ

ଓଡ଼ିଶା ଖବର

୨୨।୧-- ଜଗଦଲପୁର-ଭୁବନେଶ୍ୱର ହାରାଖଣ୍ଡ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଲାଇନ୍‌ରୂପେ ହେବାରୁ ୪୩ଜଣ ଯାତ୍ରୀ ମୃତ ଓ ଶହେରୁ ଅଧିକ ଆହତ ।

-- ଦେଶର ୨୫ଜଣ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଜାତୀୟ ସାହସିକତା ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ଉତ୍ସବରେ ଓଡ଼ିଶାର ମୋହନ ସେଠୀ ଅନ୍ୟତମ ।

୨୫।୧-- ଓଡ଼ିଶାର କୃତବିଦ୍ୟା ଅଭିନେତା ସାଧୁମେହେର, ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ଅରୁଣା ମହାନ୍ତି, ସମ୍ବଲପୁରୀ ଗାୟକ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ହରିପାଲ ଓ ବିଶିଷ୍ଟ ଚିକିତ୍ସକ ମୁକୁଟ ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ‘ପଦ୍ମଶ୍ରୀ-୨୦୧୭’ ପ୍ରଦାନ । ଏଥିସହ ୮ଜଣ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍ ‘ପଦ୍ମଶ୍ରୀ’ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ।

୨।୨-- ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ରାଜ୍ୟର ୩୦ଟି ସ୍ଥାନରେ ଇଣ୍ଡିଆ ପୋଷ୍ଟ ପେମେଣ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ (ଆଇପିପିବି) ଖୋଲା ହେବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ।

୩।୨-- ରେଳବାଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରର ୫୧୦୨ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସହାୟତା ଘୋଷଣା ।

ଭାରତ ଖବର

୨୧।୧-- ଦିଲ୍ଲୀ ପୁଲିସ୍ କମିଶନର ଆଲୋକ ବର୍ମା ସିବିଆଇର ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନିଯୁକ୍ତ ।

୨୨।୧-- ମେଘାଳୟର ରାଜ୍ୟପାଳ ଭି. ଷଣ୍ଟମୁଗନାଥଙ୍କର ଏକ ବିବାଦୀୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଇସ୍ତଫା ପ୍ରଦାନ ।

୨୮।୧-- ବିଜେପି ଓ ଶିବସେନା ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ଦୁଇ ଦଶନ୍ଧିର ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ ।

୨୯।୧-- ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ସଂରକ୍ଷଣ ଦାବି କରି ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଜାଠ ଆରକ୍ଷଣ ସଂଘର୍ଷ ସମିତିର ପୁନର୍ବାର ଆନ୍ଦୋଳନ ।

୩୦। ୧-- ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଏଏସ୍ ତଥା ପୂର୍ବତନ ସିଏଜି ବିନୋଦ ରାୟ ବିସିସିଆଇର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତ ।

୧।୨--ସଂସଦରେ ୨୦୧୭-୧୮ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ରେଳ ପାଇଁ ୧,୩୧,୦୦୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରଦ । ମୋଟ

୨୧,୪୨, ୭୩୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ୍ ଉପସ୍ଥାପିତ ।

୨।୨-- ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସୀତାର ବାଦକ ଓଷାଦ୍ ଇମାରତ୍ ଖାଁଙ୍କର ‘ପଦ୍ମଶ୍ରୀ’ ପୁରସ୍କାରକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ।

୪।୨--ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞ ସମ୍ପାଦକ ସାନ୍ୟାଲ ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ପ୍ରମୁଖ ରାଜନୈତିକ ଉପଦେଷ୍ଟା ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତ ।

୧୨।୨-- ବେଙ୍ଗଲୁରରେ ଚାଲିଥିବା ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ଟ୍ରେଣିଂ ୨୦ ଟ୍ରେଣିଂମେଣ୍ଟରେ ପାକିସ୍ତାନକୁ ହରାଇ ଭାରତ ଚାମ୍ପିଅନ୍ ।

୧୪।୨-- ଶଶିକଳାଙ୍କୁ ୪ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଆଦେଶ ସହ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଏବଂ ଦଶ ବର୍ଷ ନିର୍ବାଚନ ବାସନ୍ଦ ।

୧୫।୨ -- ନୂତନ କାର୍ତ୍ତିମାନ ରଚନା କରି ଶ୍ରୀହରିକୋଟାରେ ଥିବା ଉପଗ୍ରହ ଉତ୍ତ୍ରେୟପଣ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଥରକେ ୧୦୪ଟି ଉପଗ୍ରହର ସଫଳତାର ସହ ମହାକାଶକୁ ଯାତ୍ରା ।

୧୭।୨-- ଇଡ଼ାପାଡ଼ି କେ ପଲାନିସ୍ୱାମୀଙ୍କ ୧୨ଜଣିଆ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ସହ ତାମିଲନାଡୁର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ।

ବିଦେଶ ଖବର

୨୯।୧-- ଯେମେନ୍‌ଠାରେ ଆମେରିକାର ସର୍କିକାଲ୍ ସ୍ବାଇକ୍‌ର ୪୧ ଜଣ ସନ୍ତାନ ଆତଙ୍କବାଦୀ ମୃତ । ୮ ଶିଶୁ ଓ ୮ଜଣ ମହିଳା ମୃତ ଓ ଶତାଧିକ ଆହତ ।

୩୦।୧-- ଫ୍ରାନସ୍‌ର ସୁନ୍ଦରୀ ଆଇରିସ୍ ବିଟେନେରଙ୍କର ୨୦୧୬ ପାଇଁ ‘ବୁକ୍ସ୍‌ସୁନ୍ଦରୀ’ ଆଖ୍ୟା ଅର୍ଜନ ।

୨।୨-- ମୁସଲମାନବହୁଳ ୭ଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ ଆମେରିକାର ଭିସା କଟକଣା ଜାରି ।

୪।୨-- ଆଫ୍ଗାନିସ୍ତାନର ନେତା ତଥା କୁଖ୍ୟାତ ଆତଙ୍କବାଦୀ କୁଲୁବୁଦ୍ଦିନ୍ ହେକ୍‌ମତ୍ୟାର୍ ଉପରୁ ଜାତିସଂଘ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦର କଟକଣା ପ୍ରତ୍ୟାହାର ।

୧୨।୨-- ଜର୍ମାନୀର ପୂର୍ବତନ ବୈଦେଶିକ ମନ୍ତ୍ରୀ ଫ୍ରାଙ୍କ୍‌ ଫ୍ଲାଲର୍‌ର ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ।

-- ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ମହାଦେଶର ପୂର୍ବରେ ଅବସ୍ଥିତ ୫୦ଲକ୍ଷ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ବିସ୍ତୃତ ‘ଜିଲାଣ୍ଡିଆ’ ମହାଦେଶ ଆବିଷ୍କୃତ । ପୃଥିବୀର ମହାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା ୮କୁ ବୃଦ୍ଧି ।